

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Γ. ΜΑΝΟΥΣΟΣ

Ἐκαστον φύλλον παράδες 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ο ΕΠΙΚΑΙΡΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

Γραφεία: Κουρσοῦμ χάν, ἀριθμ. 3.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

*Ετησία	ἐν Κωνσταντινουπόλει.	Γρ. 30
>	> ταῖς Ἐπαρχίαις.	> 40
>	> τῷ Ἐξωτερικῷ.	Φρ. 10

ΔΗΛΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ἀξιότιμοι κ. κ. συνδρομηταί μας ἵνα μᾶς ἀποστείλωσι τὴν συνδρομὴν αὐτῶν εἴτε διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, εἴτε εἰς ὀθωμανικὰ γραμματόσημα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Πεννιές. — Ἀντ. Ἀκροθαλασίτου, Ὁ θάνατος τῶν ἰσῶν. — Ν. Μπέλα, Ὁ σοσιαλισμὸς ὑπὸ Χριστιανικῆν ἔποψιν. — Λέων Ἀστρέα, Πόσο γρήγορα περνᾷ ἡ ὥρα. — Φ. Δ. Στεφανίδου, Ἡ Στρίγλα — (ποίημα) — Ἐδμόνδου Καπούς, Τὰ φίλα. — Γρ. Ξενοπούλου, Μαργαρίτα Στέφα. — (Μυθιστόρημα, Ἀπαντήσεις εἰς τὴν ἐρώτησίν μας. — Δ. Στεφανάρα, Ὁ πόρος τοῦ Ξενητεμένου. — (ποίημα), Διάφορα, Ὀλιγόστιχα, γνωμικά, ἀστεία, ἀλληλογραφία, εἰκόνες.

ΠΕΝΝΙΕΣ

*. Τὰ τελευταῖα γεγονότα μᾶς ἐνέειλλον εἰς σκέψεις τινάς. Τὸ Νεοτουρκικὸν Κομιτάτον, τὸ ὁποῖον μᾶς ἀπῆλλαξεν ἀπὸ τὸν δεσποτισμὸν καὶ τὴν ἀπολυταρχίαν, τὸ ὁποῖον δικαίως ὑμνήθη καὶ ἐξυψώθη εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ἔθνους, ἐν τῇ μέτῃ τοῦ διὰ τὴν μεγάλην τοῦ ἐπιτυχίαν, δὲν προσεπάθησε νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὸν νοῦν τοῦ λαοῦ, νὰ ψυχολογήσῃ τὴν κατάστασίν τοῦ καὶ νὰ ἐνεργήσῃ σχετικῶς πρὸς αὐτήν. Διὰ τοῦτο μικρῷ ἐδέετο νὰ καταρρεύσῃ ἐντός μιᾶς στιγμῆς τὸ ὄρα ὅν τοῦ εὐχόμεμα. Οἱ κατεκρινέντες τὴν ἀπέραντον ταύτην χώραν, ἐκτός τινων ἐξαίρεσεων, δὲν ἔχουν ἀκίμη πολιτικὰς ἀρχάς. Δὲν ἔχουν πεπονηθεῖς τοιαύτας ἢ τοιαύτας καὶ ἐνεκα τούτου ἔλκονται ὑπὸ τῶν ἰθύνοντων. Ἀπόδειξις τούτου εἶναι τὰ ἐξῆς: Μέχρι τῆς πρώτης τῆς ἐνδεκάτης Ἰουλίου ὁ λαὸς εὐρίσκετο ὑπὸ ἀπολυταρχικὸν πολιτεύμα καὶ περιεκυκλούτο ὑπὸ ἀπειραρίθμων κατασκόπων, προσπαθούτων νὰ δημιουργήσωσι κάτι ὅπως πα αὐτοὺν εἰς τὰς φυλακάς. Τὴν ἐνδεκάτην Ἰουλίου μανθάνει ὅτι παραχωρεῖται συνταγματικὸν πολιτεύμα, ὅτι εἶναι ἐλευθερίας, ὅτι ἐπὶ τέλος ἀνήκει εἰς τὴν μερίδα ἐκείνην τῆς ἀνθρωπότητος εἰς ἣν ἀνήκουν καὶ τὰ Εὐρωπαϊκὰ ἔθνη. Καὶ ἐκρήγγουν εἰς ἐκδηλώσεις χαρᾶς καὶ ζήτωκραυγᾶς καὶ μεθ᾽. Εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου μετεδίθη ἡ ἀντανάχαισις τῆς εὐτυχίας τοῦ. Τὴν τριακοστὴν πρώτην Ματίου ἐπέρχεται ἀποτόμως ὅλος ἐναντία κίνησις. Ὀλίγα λέξεις ἀπολυταρχικῶν τινων τοῦ ἀλλάζουν τὸ φρόνημα. Ὁ στρατός, μία πλὴν μικρὰ μερίς τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τοῦ κράτους, στασιαζει. Τὸ μετὰ τούτων βυσίας

παραχωρήθην σύνταγμα φαίνεται ὑποχωρεῖν εἰς τὴν ἀπολυταρχίαν. Καὶ ὁ λαὸς δέχεται τὴν νέαν ταύτην κατάστασιν ἀγγύστως, ἀπειναντίας προβαίνει εἰς διαδηλώσεις νέων χαρῶν, ζήτωκραυγᾶς καὶ πάλιν καὶ ἐὰν δὲν ἐπῆρχοντο γεγονότα τὰ γεγονότα ἴσως, ἴσως εὐρισκίμεθα πρὸ τοῦ παρὰδξου θεάματες, νὰ ἴδωμεν λαμβανούσας χώραν διαδηλώσεις κατὰ τοῦ καταλυθέντος Συντάγματος, ὑπ' αὐτῶν τούτων, εἴτινες ἐπὶ τῇ ἀναστηλώσει αὐτοῦ ἐξεδήλωσαν τὴν χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν.

Ἡ παγίσις λοιπὸν μιᾶς ἀρχῆς, τοιαύτης ἢ τοιαύτης, πρέπει νὰ λάβῃ χώραν εἰς αὐτὴν τὴν ψυχὴν τοῦ Ὀθωμανικοῦ λαοῦ. Τὸ Κομιτάτον ὡς πρώτιστόν τοῦ καθῆκον εἶχε νὰ μὴ βρασιθῆ μόνον ἐπὶ τοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ ἐπὶ ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους, τὸ ὅπο ὄν ἐπρεπε καὶ πρέπει ἔστω καὶ δι' ὑπερανθρώπων προσπαθειῶν νὰ καταστήσῃ ἀληθῶς συνταγματικόν. Νὰ κατορθώσῃ ὅστε αἱ συνταγματικαὶ ἰδέαι νὰ γίνοντο πεποιθήσεις τοῦ ἀκλόνητοι. Τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ κατορθώθῃ τὸ τοιαῦτον ὄχι ἐν ἡ δύο πρόσωπα, ἀλλ' ὀλοκλήρως ἢ εἰκουμένη δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ τοῦ ἀραιέσῃ ποτὲ τὴν ἐλευθερίαν.

Πιστεύομεν ὅτι τὸ Νεοτουρκικὸν Κομιτάτον τὸ ὁποῖον πρὸς στιγμὴν ἀπολέσαν τὰς συμπαιθείας τοῦ ἔθνους, καὶ ἀποκτῆσαν πάλιν αὐτὰς ἐνεκα τῶν τελευταίων συμβάντων εἰς κλίμακα μεγαλτέραν μάλιστα, (ἀλλὰ εἰς τὴν πολιτείαν τοῦ τὴν παλαιάν καὶ θὰ ἐγκλωπώθῃ ὅλα τὰ ἔθνη ὡς ἀδελφά, ὡς τέκνα μιᾶς κα' τῆς αὐτῆς πατρίδος, ἀνευ προτιμήσεων, εἶδρον παντὶ σθένει πᾶσα μετὰ ὑ αὐτῶν πα ἐξήγγισιν.

*. Μολονότι καὶ ἀπὸ τὰ τέσσαρα σημεῖα τῆς πρωτεύουσῆς καταρτάνουν καθ' ἑαυτοὺς αἰδέσεις, ἐν τούτοις ἡ συγκίνησις τοῦ ἔθνους δὲν καταπίπτει. Εἰς τούτο συντελοῦν καὶ αἱ συχναὶ ἐκδόσεις παρατηρημάτων διαφόρων μὴ ἐκδιδόμενων πλέον ἐφημερίδων, τὰ ὁποῖα διασαλπίζόμενα ἀνὰ τὰς ὁδοὺς ὑπὸ μικρῶν καὶ μεγάλων πωλητῶν ἀναστατώνουν τὸν κίσημον. Καλὸν θὰ εἶναι νὰ ληρθῇ κάποια πρόνοια ὑπὸ τῆς αὐτονομίας ἐναντίον τῶν σαχλῶν τούτων ἐκδόσεων, τῶν ὁποῖων ὁ μόνος σκοπὸς εἶναι ἡ ἐκμετάλλευσίς σου ἔθνος ου.

*. Τὸ ἐκδοθὲν παράρτημα τὸ ὁποῖον ἐξακτινίζεν ὡς ἀπολυταρχικὸς τοῦ; Ἕλληνας; ἐπεσε σοβαρῶς νὰ ἐγείρῃ τὸν γέλωτα κάθε σοφιστοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Ἕλλην ἰσχυροαρχικός! Ὁ Ἕλλην, ὅστις ἀπὸ τρεῖς χιλιάδας ἔτων κηρύττει παντοῦ καὶ πάντοτε τὴν ἐλευθερίαν. Ὁ ὁποῖος πρώτος ἴδρυσεν δημοκρατικὴν πολιτείαν. Εὔγε εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Ἀρμενίους, τοὺς γεννήτορας τοῦ σαχλοῦ παρατήματος, εὐγέ τους, ἵνα τὸσα ἔτη συζῶντες μεθ' ἡμῶν μᾶς ἠνώγησαν. Τούτο τοὺς ἀποδεικνύει καὶ παρατηρητικὸς καὶ ἐξέφρανας.

*. Κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς τῶν ἀλλεπαλλήλων συγκινήσεων καὶ τῆς ἀγωνίας ὁ κόσμος πλημμυρεῖ πικρὸς τὴν Μεγάλην Ὀδὸν τοῦ Πέραν, Αἱ κυρία καὶ αἱ δεσποινίδες — μήπως λείπουν τὰ παιδιὰ καὶ οἱ μαρμαρένους μετὰ μωρὰ — περιφέρονται συνωστίζόμενοι ἀπὸ τὸ Ταξίμιον μέχρι τοῦ Τοῦνελ. Καὶ κατόπιν ὁμιλοῦν περὶ φόβου καὶ κινδύνου. Ἐὰν ὅμως δὲν ὑπάρχει πραγματικῶς κίνδυνός τις ἐνεκα τῶν τελευταίων συμβάντων, ὑπάρχει τοιοῦτος ἀπὸ τὰς πολυπληθεῖς ἀμάξαις αἵτινες διατρέχουσι δαμονιωδῶς τὰς ὁδοὺς, μετὰ τὰς νὰ καταπατήσουν ὅλον ἐκεῖνο τὸ πλῆθος, ὅπερ βαίνει παρ' αὐτάς. Μία μόνον ἀπορία πρέπει νὰ ἐκδηλωθῇ διὰ τοὺς ἀμαξήλατας: Διατί δὲν ὀδηγοῦν τὰς ἀμάξας των καὶ ἐπὶ τῶν πεζοδρομίων.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΩΝ ΙΩΝ

ΕΛΑ νὰ κλάψωμε τώρα τὰ δειλά σου ἴα, Ἐχαμήλωσαν τὸ μυρισμένο των κεφαλᾶκι κα' ἔκλιναν μαραμμένα. Ἡ τελευταία λεπτὴ μυρωδιά των ἐπέταξε μετ' τὴν πρώτην προὴν τοῦ θανάτου. Παρθερικὰ λουλούδια, ἄνθη ὑποκύανα, ἄνθη λευκά, ἄνθη μετὰ χροῖμα μελανὸν σὰν μαύρων ματιῶν κρυμμένα κάτω ἀπὸ τὰ φύλλα, ποὺς θὰ θρηγῇ τὸν θάνατόν σας! Ἐνα προὶ ἐφανήκατε εἰς τὴν ντροπαλὴ ζωὴν σας, γὰ ν' ἀποθάνετε κρυμμένα, χωρὶς νὰ θελήσετε μάτι περιεργὸ νὰ πέσῃ εἰς τὴν ἀγνότητα τῆς ἀδόλου σας παρθενίας. Τώρα σκιαὶ νυκτεριῶν πόγων, τελείων ἐκμηδενίσεων πλανῶνται, ἐπάνω στὰ μαρμαρένια σας φύλλα. Σκιαὶ ἐκμηδενίσεων ποῦ ἐπάνω των κλαίουν αἱ αἰώνια θλίψεις. Ἐλα, ἀγαπημένη

μου, νὰ κλάψωμε τὰ δειλά σου ἴα.

Τὰ ἀπαλά των καὶ λεπτοκαμυωμένα των πέταλλα αἰσθάνθησαν ὄλον τὸν πνιγμὸν τῆς ἀφανισμένης ζωῆς καὶ ὁ χυμὸς ἐστείρεψε μέσα στὰς ἴνας των. Ὡ αἱ θλίψεις τῶν πόγων. Ἐκεῖνο τὸ πένθημον ἀπόβροδο ποῦ αἱ μαῦραι σκιαὶ τῆς νύκτας ἀνέβαιναν ἀπὸ τὰ θεμέλια τοῦ ὀρίζοντος, ποῦ αἱ λύπαι ἡμερῶν ποῦ δύνουν γὰ πάντα εἶχαν πλημμυρίσει τὴν ἀλγούσαν φύσιν, τί βαθιὰ ποῦ ἴνοιουσα τὴν ἀπελπισία σας δειλά ἴα. Ἀδύνατα καὶ λεπτὰ δὲν ἐπαλαίσατε μετ' τὴν ἐπερχόμενην ἐκμηδένισιν, δὲν ἀγωνισθήκατε χάριν τῆς ζωῆς ἀλλὰ παρεδόθητε τρέμοντα εἰς τοὺς κόλπους τοῦ μηδενός.

Ἄχ ἡ λήθῃ ζωὴ σας! Ὅταν αἱ αἰμοσταγεῖς ἀνταύγειαι βάρυναν τίς κορυφὰς τῶν λόφων μετ' τὴν ἀγωνία τῆς δύσεως, ἐπορφυρώθησαν μετ' αἷμα τὰ νεκρά σας φύλλα. Ἄς σᾶς τραγουδήσουν τώρα οἱ θρηνοὶ. Καὶ ἄς σᾶς κλάψουν οἱ πηγὲς τῶν δακρύων. Ἡ θλίψις σας μοῦ θυμίζει τὴ δική μου τὴ βαθιὰ θλίψις. Ἐλάτε τώρα μαρμαρένια ἴα, στὸν θάνατό σας νὰ μοῦ μιλήσετε γὰ τὴν κόρην ἐκείνη. Ὅταν ἐξούσατε σᾶς ἐπότισε μετ' ὄρουσι καὶ σᾶς ἐχαῖδεψε μετ' τὴν προὴν τῆς. Ποῦν ἐπὶ τέλος μέσα στήν ἀστασία τῆς ν' ἀγάπησεν ἐκείνη; Τὰ βιβὰ βράδια ὅταν αἱ κρυμμένα ὀδύνα ἀναδίδονται ἀπὸ τὰ βάθη τῶν ταλαιπωρουμένων στηθῶν, εἶχα ποθῆναι τὴν ἀγκάλην τῆς, ποῦ σᾶς τὴν ἐστολίζατε. Μιλήστε μου τώρα γὰ κείνην ποῦ ἠγάπησε τὰς θλίψεις σας. Πέτε μου γὰ τὴν ἀπαλότητα τῶν χειρῶν τῆς ποῦ σᾶς ἠγγισαν καὶ γὰ τὴν φοκίσιαν ποῦ σᾶς μετέδιδαν τὰ δάκτυλά τῆς. Σκιὰς ἐσπερινῆς, νυκτεριῶν ἄλλῃ σᾶς πνίγα: δειλά ἴα. Τὰ ξημερώματα χειμῶνος μετ' τίς λευ-

κῆς ἀκτῖνες τῶν μακρυνῶν ἡλίων των ἐθρεψαν μετ' ἀγωνία τὴν εὐωδιά σας. Ἴα λεπτὰ, ποτὰ φοβερὴ τύχη σᾶς μοῖρασε νὰ ζωογονεῖτε μετ' τὴν ἀδυναμία σας τίς χειμερινῆς μέρες. Τώρα ἐκλίνατε τὰ μυρισμένα σας κεφαλᾶκια κα' ἐχαθήκατε στήν ἀνπαρξία. Τί βαθύς, τί δξὺς πόνος θανάτου. Κοιμηθῆτε τώρα ἀγνωστα καὶ δειλά, μακριὰ ἀπὸ τὰ ὑπερήφανα ῥόδα καὶ τὰ βαρύσσημα κῆνα. Σᾶς κλαίουν αἱ αἱματόφυρτοι δύσες καὶ οἱ πόνοι οἱ ἐσπερινοί. Τὸ πνεῦμα τῆς θλίψεως διήλθεν ἐπάνωθεν σας ἐγγίζον μετ' τὰ πληγωμένα πτερά των τὰ φύλλα σας. Ὡ ἡ ἀγωνία τῆς σβυνομένης ὑπάρξεως. Ξημερώματα μετ' τὸ μυστήριον τῆς ἀρχιζούσης ζωῆς, ξημερώματα πλημμυρισμένα ἀπὸ τὸ ἀγνωστον τῶν ἐρχομένων ἀλγῶν διὰ τὸν θάνατόν σας. Φόβοι ἀγωνιώδεις, τῆς καρδιάς ἀγνωστες ἀπελπισίες στεφανώνων τὸ τέλος τῆς δειλῆς ζωῆς σας. Ὡ θλίψις καὶ σὺ τῆς ζωῆς μου ἀπαρηγόρητη, κλάψε καὶ σὺ τὰ ἴα σου. Ἄνθη λευκά, ὑποκύανα, ἄνθη μετὰ χροῖμα μελανὸν, σὰν μαύρων ματιῶν, ὀμιλήστε μου τώρα στὸν θάνατόν σας διὰ τὴν κόρην ἐκείνην. Τὰς βαρεῖας ἐσπέρας ὅταν αἱ κρυμμένα ὀδύνα ἀναδίδονται ἀπὸ τὰ βάθη τῶν ταλαιπωρουμένων στηθῶν, εἶχα ποθῆναι τὴν ἀγκάλᾳ τῆς ποῦ σᾶς τὴν ἐστολίζατε. Εἶχα ὀνειρευθῆ τὸν ἔρωτά τῆς. Μιλήστε μου τώρα ποῦν μέσα στήν ἀστασίαν τῆς ἀγάπησεν ἐπὶ τέλος ἐκείνη.

Ἀντώνης Ἀκροθαλασίτης.

ΠΕΡΙ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΥ ΥΠΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΝ ΕΠΟΨΙΝ

ΔΙΑΛΕΞΙΣ

ΓΕΝΟΜΕΝΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΛΕΣΧΗΝ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ

Ὁ Σοσιαλισμὸς (société—κοινωνία) ἦτοι ὁ κοινωνισμὸς εἶναι κλάδος τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν, πραγματευόμενος περὶ τῶν δικαιωμάτων ἐκάστου ἀτόμου, ἐν σχέσει πρὸς τὸ σύνολον αὐτῶν, τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν κοινωνίαν.

Ὑπὸ εὐρύτεραν ἔποψιν ἐξεταζόμενος φέρει τὸν χαρακτῆρα τῶν κοινωνικῶν ἐπιστημῶν. Ἡ ἀποψις αὐτῆ δὲν θὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Εἶνε πράγματι ἄξιον ἀπορίας καὶ ἀνεξήγητος πάντως ἡ στρέβλωσις, ἣν ὠρισμένοι κοινωνικαὶ τάξεις ἐσπευσαν νὰ ἀποδώσωσιν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ σοσιαλισμοῦ, ὄν διὰ τῶν ἀξιολόγων αὐτῶν συγγραμμάτων, ἄνδρες ἐπῆρτες, κατ' ὑπαγόρευσιν ἐγγενῶν αἰσθημάτων τῆς φιλανθρωπίας καὶ δικαιοσύνης ἀνέλαβον μετ' μεγάλας ὀλικὰς ζημίας αὐτῶν νὰ ὑπερασπίσωσιν, ἀνέλαβον δηλογοῦναι τὴν ὑπερασπίσιν τῶν ἀδυνάτων καὶ ἀδικουμένων καὶ ἀναξιοπαθούντων τέκνων τῆς Δύσεως, καὶ ἐκρηγῶσαν οὕτω συνήγοροι αὐτῶν, καταγγέλλοντες καὶ κω-

στηριάζοντες δημοσίᾳ τὴν ἀδικίαν, τὴν βίαν, τὸν δεσποτισμὸν, τὴν ἀρπαγὴν καὶ τὸν σφετερισμὸν.

Ἔβλεπε γελοῖον νὰ φαντασθῆ τις ὅτι ἐν τῷ κῶ ἐξόχων προσώπων οἷοι ὁ Henry George, ὁ Λέων Τολστόϊ, ὁ Robert Blackford, ἦτο δυνατόν νὰ γεννηθῆ ἡ ἰδέα, ὅτι τὸ ζήτημα τὸ κοινωνικὸν δεόν νὰ λυθῆ διὰ τῆς διανομῆς ὅλου τοῦ ὑφισταμένου πλοῦτου εἰς δύο ἐξ ἴσου μέρη, μεταξὺ ὄλων τῶν ἀνθρώπων.

Γελοιωδεστέρα ἔτι ἡ ἰδέα ἦν πολλοὶ περὶ σοσιαλισμοῦ ἔχουσιν, ὅτι ὁ ἔχων 1000 λίρας περιουσίαν πρέπει νὰ δώσῃ τὰς 500 τῷ μηδεμίαν ἔχοντι.

Ναί, κύριοι! ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι καὶ δὴ καὶ νοήμονες νομιζόμενοι, τοιαύτην ἐξήγησιν δίδοντες εἰς τὴν λέξιν Σοσιαλισμὸς.— Διὰ τί; Ἐπιλοῦστέτα. Διότι ἡ ἀριστοκρατία παρὰ πάντα νόμον ἠθικόν, λογικόν καὶ δίκαιον, σφετεριζομένη προνομιακῶς τὴν περιουσίαν ἀπεράντων γαιῶν, δασῶν καὶ μεταλλείων, ἅμα τῇ ἐμφανίσει τῆς πρώτης ἀκτίνος τοῦ φωτός, ὅπερ ἠπέλησε νὰ διασκεδάσῃ τὰ σκότη τῆς ἀμαθείας, αἴτια συνεργεία τοῦ κλήρου ἐδημιούργησε καὶ ἐν τῷ σκότει αὐτῷ, κατεδίκασε τοὺς δυστυχεῖς ἐργατικὸς πληθυσμοὺς νὰ φντοζωῶσιν, ὅτε δηλαδὴ ἠκούσθη ἡ φωνὴ « Ἐ! Κύριοι, αἱ γαῖαι αὐταὶ τὰς ὁποίας, ὡς εἴλωτες καλλιεργοῦσιν οἱ δυστυχεῖς χωρικοί, οἷνες σὰς πλουτίζουν διὰ τοῦ ἰδρωτός των καὶ τοὺς ὁποίους σεῖς μαστιγώνετε ὡς κτήνη ὅταν δὲν ἐργασθῶν 14—16 ὥρας τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν σεῖς διέρχεσθε ἐν ἀργίᾳ, κραιπάλῃ καὶ διαφθορᾷ, αἱ γαῖαι αὐταὶ δὲν εἶναι ἰδικαί σας, εἶναι ἰδικαί των! τὰς ἔχετε ἀρπάξει διὰ τῆς βίας! Ἐπιτρέψατέ τας οἰκειοθελῶς, ἢ τὰς λαμβάνομεν ὀπίσω ἐπίσης διὰ τῆς βίας», ὅταν ἠκούσθη ἡ φωνὴ αὐτῆ, ὡς βροντὴ κερανοῦ, διὰ τοῦ δωδεκατόμου συγγράμματος τοῦ Henry George, ἡ στεντορεία φωνῆ τῆς ἐθνοποιήσεως τοῦ ἐδάφους, ὅταν ἐθεάθη εἰς ἀληθῆς εὐγενῆς ἀριστοκράτης, ὁ Λέων Τολστόϊ, μοιρᾶζων τὰς ἀπεράντους αὐτοῦ γαίας εἰς τοὺς χωρικοὺς λέγων « αἱ γαῖαι αὐταὶ σὰς ἀνήκουν, ἐργασθεῖτε τὰς γαίας σας», ὅταν εἶδεν ἡ ψευδῆς καὶ ἀνήθικος ἀριστοκρατία πάντα ταῦτα, ἐσκέφθη ὅτι ἐπέστη τὸ μοιραῖον τέλος τῆς, ἠσθάνθη διαφεύγοντα τὸν σφετερισθέντα πλοῦτον τῶν χειρῶν τῆς, καὶ ἐν τῇ ἀγωνίᾳ ναυαγοῦ ἐδράξατο, πᾶν ὅτι ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ εἰς αὐτὴν ὡς σάνις σωτηρίας, καὶ μὴ εὐρίσκουσα τι προχειρότερον κατέφυγεν εἰς τὸν κλῆρον καὶ συμβαλλομένη τῷ λέγει « — Σῶσε τὴν ἕλικήν μου περιουσίαν διὰ τῆς πνευματικῆς ἐξουσίας σου καὶ λάβε τὸ μερίδιόν σου — Τὸ συμβόλαιον ὑπεγράφη! Ὁ πλοῦτος διὰ τῶν αυτοκαλουμένων ἀριστοκρατῶν του, καὶ τῶν ὀργάνων του καὶ ἡ Ἐκκλησία διὰ τῶν θεματοφυλάκων τῶν θείων παραγγελμάτων (Οὐαί τῆς εἰρωνείας!) Ὄχι ἐπιθυμήσεις τὸ κτήμα τοῦ πλησίον σου, σὺτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ κτλ. » συνεταιρίσθησαν. Καὶ ἤρξατο ἡ ὁμοβροντία ἀμφοτέρων κατὰ τοῦ ἀθωοτάτου τῶν ὀρισμῶν, κατὰ τῆς εὐγενε-

στερας καὶ χριστιανικωτέρας τῶν λέξεων, κατὰ τοῦ Σοσιαλισμοῦ, ἐν τῇ βλακῶδει πεποιδῆσει ὅτι θὰ ἐφόνονεν ἐν τοῖς σπαργάνοις αὐτοῦ τὸ τέρας τοῦτο, ὅπερ τόσον αὐθαδῶς καὶ ἀνεπίστως ἤλθε νὰ διαταράξῃ τὴν ραστώνην καὶ τὰς ἀπολαύσεις τῶν κυρίων ἀριστοκρατῶν, καὶ νὰ διαλύσῃ ὡς ὄνειρον τὴν μακαρίαν τῶν αἰώνων ζωὴν τοῦ «Dolce far niente» Ἄπετυχον ὄμιον· διότι τὸ νήπιον ἐκεῖνο ἠρδρῶθη. Ἐκτοτε καὶ ὁσημέραι ἀνδροῦται καὶ ἐνοσχέται, ὡς ἐνοσχέται φυσικῶς πᾶσα ἰδέα στηριζομένη ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἀληθείας, καὶ ἀπορρέουσα ἐξ αὐτῆς τῆς θείας θελήσεως. Ὡς κήρυγμα δὲν εἶνε ἄλλο ἢ αὐτὴ ἡ φυσικὴ ἐξέλιξις τοῦ προγράμματος τῆς Δημοκρατίας. Ὁ Σοσιαλισμὸς μεθερμηνυόμενος ὑπὸ μεταφυσικῆν ἔσποιν δὲν εἶναι ἡ μία ἔτι βαθμὴς τῆς ἐξελίξεως τοῦ ἀνθρώπου, εἰς ἔτι βαθμὴς πρὸς τὸν ἀληθῆ πολιτισμὸν, πρὸς τὴν ἐγγυτέραν προσπέλασιν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν πηγὴν αὐτοῦ ἐξ ἧς ἔχει τὸ εἶναί του, προσέλασις πρὸς αὐτὸν τὸν Πλάστην του, οὐ κατ' εἰκόνα ἐπλάσθη. « Γίνεσθε τέλει » — μᾶς παραγγέλλει ὁ θεὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος τῆς Ναζαρέτ, ὁ κατ' ἐξοχὴν εὐγενῆς καὶ ἀριστοκράτης — « οὐ καὶ ὁ Πατὴρ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειος ἐστί.

Ὅποιαν τελειότητα ἀράγε ὑπανίττεται ὁ Διδάσκαλος τῆς Οἰκουμένης, ὁ γίγας ἐκεῖνος τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, ὁ διὰ τοῦ παραδείγματος τῆς θυσίας τῆς ζωῆς του διδάξας ὁποῖαν χρῆσιν τῆς ζωῆς δεόν νὰ κάμῃ τις πρὸς ὑποστήριξιν μιᾶς ἰδέας.

Μήπως ἠγνοεῖ νὰ γίνωμεν τέλει εἰς τὴν συσσώρην πλοῦτου, τέλει εἰς τὴν ἀδικίαν, εἰς τὴν ἀρπαγὴν, εἰς τὸν ἐγωϊσμὸν, εἰς τὴν ἀπάτην, εἰς τὸν σφετερισμὸν, τὴν μεταλλολατρείαν καὶ τέλειοι δημιουργοὶ πενίας, στερήσεων, κακουχίας, στίβων καὶ ἠθικοῦ θανάτου τοῦ πλησίον μας; Τοῦτο ἠγνοεῖ ἀρά γε ὅταν μᾶς ἄφινε ὡς μόνην κληρονομίαν τὸ « Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους » ἢ μήπως ἐπεθύμει νὰ μᾶς ἴδῃ τελείους εἰς τὴν ἀρετὴν, ἀγαθότητα, εὐσπλαγχνίαν, δικαιοσύνην καὶ ἐν γένει φιλανθρωπίαν. Τὸ δράμα τοῦ Γολγοθᾶ ἀπαντᾷ εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο.

Καὶ ἤδη δεῦτε ἐξετάσωμεν, τί κυρίως σημαίνει Σοσιαλισμὸς.

Τὸ μορμολύκειον τοῦτο ὅπερ οὐκ ἔῤῥα καθεύδειν τοὺς πλουτοκράτας, τὸ ὁποῖον οὕτως ἐπροθυμοποιήθη νὰ τὸ ἐρμηνεύσῃ, ὡς ἀποτρόπαιόν τι τέρας ἔτοιμον νὰ ἐκμηδενίσῃ καὶ σπαράξῃ πάντα ὅστις ἤθελε τὸ περιθάλην, ἢ τὸ πλησιάσῃ, ὁ Σοσιαλισμὸς, οὕτινος τὸ ὄνομα μόνον τρόμον ἐμποεῖ εἰς τοὺς θησανρίζοντας κερμάτια τινὰ χρυσοῦ, ὁ Σοσιαλισμὸς, εἰς δὲν ἀπὸ σκοποῦ ἀπεδόθη χαρακτὴρ ἀναρχικὸς καὶ ἀρπακτικὸς, δὲν εἶνε ἢ ὁ Χριστιανισμὸς ἐν τῇ πράξει· οὐχὶ ὁ Χριστιανισμὸς τῆς θεωρίας, ὅστις ἐν ταῖς χειρὶ τῆς Πα-δοκρατίας καὶ ἀριστοκρατίας χρησιμεύει ὡς μέσον πλουτισμοῦ τῶν ἰσχυρῶν, ἀλλ' ὁ Χριστιανισμὸς τοῦ Ναζωραίου, ὁ χρησιμεύων εἰς τὸν πλουτισμὸν ὄλων, συμπαρισταμένων τῶν

ἀποκλήρων καὶ τῶν περιφρονημένων ομάδων τοῦ ἀνθρώπινου γένους.

Ὁ σοσιαλιστὴς δὲν λέγει εἰς τὸν πλουτοῦντα διὰ τοῦ ἰδρωτός του, διὰ τῆς ἐντίμου ἐργασίας του, μοίρασε τὰ χρήματά σου εἰς τοὺς πτωχοὺς· ἀπαγε, τοῦτο εἶνε βλασφημία ἐπινοηθεῖσα· ὁ σοσιαλιστὴς λέγει ἀπλῶς εἰς τὸν ἀρπαγα: Ἄρπαξ, ἀπόδος τ' ἀρπαχθέντα εἰς τοὺς κατόχους των, ὅπως ὁ νόμος λέγει τὸν κλέπτην Ἄπόδος τὰ κλαπέντα.

Ἐξηγοῦμαι

Ἔβλεπε θεμελιώδης ὄρος τῆς πλουτολογίας ὁ ἐξῆς ἀφορισμὸς: « Οὐδεὶς πλουτεῖ ἐν ζημίᾳ τοῦ ἄλλου » καὶ ἐπὶ τοῦ ἀφορισμοῦ τούτου στηρίζεται ὁ Σοσιαλισμὸς καὶ ἀνάπτυξις. Διὰ νὰ παρακολονησώμεν τὴν γένεσιν τοῦ Σοσιαλισμοῦ, ἀνάγκη νὰ ζητήσωμεν πρῶτον τὰ αἴτια τὰ συντελέσαντα εἰς τὴν σύλληψίν του, καὶ ἡ ἔρευνα αὐτῆ μᾶς φέρει ἀντιμετώπους μὲ τὴν βίαν καὶ τὸν σφετερισμὸν.

(ἀκολουθεῖ)

N. Μπέλλας.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΜΕΝΩΝ

ΠΟΣΟ ΓΡΗΓΟΡΑ ΠΕΡΝΑ Η ΩΡΑ

Σιγά-σιγά, πατώντας μὲ τις μύτες τῶν παπουτσιῶν του ἐπάνω στὰ παχειὰ περσιὰ χαλιά, ἐπέρασε τὸν διάδρομο τοῦ ἀπαρτεμῶν καὶ μπήκε στὸ σαλόνι σκουιντώντας μὲ τρόπο τὴν μισοκλεισμένη πόρτα του χωρὶς νὰ ἐννοηθῆ ἀπὸ ἐκεῖνην, ποῦ καθισμένη μπρὸς στὸ πιάνο ἔπαιζε τὴν Valse triste τοῦ Bergé, ποῦ τόσο αὐτὸς ἀγαποῦσε. Στάθηκε τότε μιὰ στιγμὴ ἀπὸ μέσο τοῦ σαλονιοῦ χωρὶς νὰ βγάλλῃ μιλιὰ καὶ τὴν καμάρωσε. Πόσο ἦταν ὠραία μὲ τὸ κόκκινο ἐκεῖνο περουνά, ποῦ ἄφινε νὰ φαίνεται ὁ θανμῖσιος ἐκεῖνος λαϊμὸς τῆς, μὲ τὸ ὠραῖο ἀπὸ ἀμεθύστους παντατίφ. Καὶ τὸ κόκκινο ἐκεῖνο χρῶμά του, ποῦ δύσκολα τὸ ξεχώριζες ἀπ' τὴν φωτιὰ ποῦ ἔκαιε μέσα στὴ Σαλαμίνδρα ἐκεῖ δίπλα τῆς, πόσο ἔμορφα τῆς πῆγαγε στὸ πρόσωπο ποῦ τὸ φώτιζαν χαϊδευτικὰ τὰ κεράκια ἐκεῖνα τοῦ πιάνου καὶ μιὰ λάμπα πελώρια μὲ ἓνα κόκκινο ἀμπαζούρ!

Ἄν μπόρσε νὰ βαστάξῃ περισσότερο· προχώρησε δύο βήματα, ἀγκάλιασε μὲ μανία τὸ κεφάλι τῆς καὶ τῆς κόλλησε δύο φλογερὰ φιλιὰ στὸ λαίμω τῆς, ἐπάνω στὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποῦ τὰ κόκκαλα τοῦ πιάνου ἀφῆκαν

ῥοῦτρα ἀπὸ τοὺς θλιβεροὺς ἤχους μικρὸς-μικρὸς νότες γεμάτες ἀπὸ ἐλπίδα...

— Μὲ τρώμαξες, ἀγάπη μου, τοῦ εἶπε τότε ξαφνισμένη, ἐνῶ τὰ φιλιὰ τῆς ἦσαν τόσο γρήγορα ποῦ περνοῦσαν τοὺς κτύπους τοῦ ρολοιοῦ ποῦ ἦταν στὸ πιάνο ἐπάνω.

Καὶ ἀφοῦ τὸν κατάφαγε μὲ τὰ φιλιὰ, πῆρε τὸ κεφάλι του μέσα στὰ χέρια τῆς καὶ σιάζοντας τὰ μαλλιά του, ποῦ ἦσαν μποῦκλες-μποῦκλες, ἄρχισε νὰ τὸν ρωτᾷ μὲ τρόπο παραποναρικό:

— Γιατί ἄργησες, Νικό μου;

— Εἶχα κομμάτι δουλειά.

— Πάντα αὐτὲς οἱ δουλειὲς οἱ ἀναθεματισμένες. Νὰ δοῦμε πότε θὰ γλυτώσῃς ἀπ' αὐτὲς γιὰ νὰ γλυτώσω καὶ γώ.

— Μὰ ξέρεις ποῦ προσπαθῶ πάντα νὰ τίς ἀποφεύγω γιὰ νὰ σὲ εὐχαριστήσω.

— Μόνο μὲ λόγια.

— Ἀχάριστη.

— Ἀλήθεια στὸν περὶπατο σήμερα ποιάνα ἀντάμωσες;

— Καρμιά.

— Ὁρκίσου το.

— Ὁρκίζομαι.

— Ποῦ; ποῦ;

— Στὴν ὑγειὰ τῆς μητέρας μου.

Ἐκεῖνη κατσουφιάζει ἐκεῖνος τότε,

— Στὰ μάτια σου!

— Ἔτσι μπράβο, σὲ πιστεύω τώρα.

— Ἀγάπη μου!

— Στὸ χορὸ θὰ πᾶς μεθαύριο;

— Λέω νὰ πάω.

— Ἄν θὰ πᾶς, τοῦ λέει θυμωμένη.

— Καλά, δὲν θὰ πάω, ἀφοῦ δὲν τὸ θέλεις.

— Σὲ εὐχαριστῶ, εἶσαι ἄγγελος.

— Ἐγινε τὸ θέλημά σου τώρα;

— Ὁχι ἀκόμη· δὲν θέλω νὰ πηγαίνῃς στὸ θέατρο.

— Μὰ γιατί; γιατί; τῆς λέει γιὰ νὰ τὴν πειράξῃ.

Τοῦ ἔσφιξε τότε τὰ χέρια μὲ ὄλα τῆς τὰ νεῦρα, πῆρε μιὰ βαθεῖα ἀνάσα, γιατί κάτι τὴν ἔπνιγε, τὸν κύτταζε καλὰ-καλὰ στὰ μάτια καὶ τοῦ σφύριξε μέσα στὰ δόντια τῆς σὰν σφύριγμα φειδιοῦ ποῦ γοητεύει:

— Γιατί σ' ἀγαπῶ, γιατί σὲ ζουλεύω!

Καὶ ἔπρεσε σὰν πούπουλο στὴν ἀγκαλιά του.

Σὲ κομμάτι τὴν ρωτᾷ ἐκεῖνος:

— Πῶς πέρασες, οἴμερα, τρελλή μου;

— Ἐπληξα ἀφοῦ δὲν ἦσουν σὺ κοντά μου.

— Ἄν εἶχες ἐπισκέψεις;

— Καρμιά. Ἄν μού ἀπαγόρευσες νὰ δέχουμε; Μόνο ἡ ράρτρα μου ἦρθε καὶ παράγγειλα ἓνα φόρεμα.

— Πῶς τὸ παράγγειλες, νάχουμε καὶ καλὸ ρῶτημα;

— Δικτατουά, τῆς μόδας.

— Νὰ μὴ τὸ κάμῃς ἐτσι. Ἄν τὸ θέλω. Ἐνα κοστούμι ταγιερὸ τὸ προτιμῶ ἀπὸ ὄλα.

ΤΑ ΨΙΛΑ

ΣΚΗΝΗ ΠΑΡΙΣΙΝΗ

«Ο Έδμόνδος Χιρέλ είχε περάσει την βραδιά του εις «οικογενειακό κύκλο». Είχε φάγει εις τὸ σπίτι ἑνὸς ἐξαδέλφου του· μετὰ τὸ φαγητὸ ἔπαιξαν ὀλίγη μουσικὴ καὶ ὕστερα, κατὰ τὸ ἔθιμο τοῦ σπιτοῦ, ὅλοι τὸ ἔριξαν εἰς τὰ χαρτιά. Ὁ Έδμόνδος ἐκάθησεν ἀνάμεσα πρὸς δύο ἠλιχωμένους θεοὺς του καὶ τὰς ἐκέρδισεν ἐπάνω κάτω ἕως τριακόσια φράγκα. Ἡ παρτίδα ἐτελείωσε τὴν μίαν μετὰ τὰ μεσάνυχτα, καὶ ὁ Έδμόνδος ἐκίνησε νὰ ὑπάγῃ περὶ εἰς τὸ σπίτι του. Ἐσήκωσε τὸν γαϊῶ τῆς γούνας του καὶ ἄρχισε νὰ περιπατῇ μὲ γρήγορα καὶ μεγάλα βήματα, διότι ἔκαμνεν ἕνα διαβολεμένο κρῦο.

Μολοντοὶ τὰ δεκαπέντε εικοσάφραγκα διὰ τὸν Έδμόνδο, ὅστις ἦτο τακτικὸς θαμὼν τῆς λέσχης καὶ τοῦ ἵπποδρομίου, ἦσαν πολὺ ἀσήμαντο ποσὸν, ἐν τούτοις αἰσθάνεται κάποια εὐχαρίστησι, διότι δὲν ἔχασε στὰ χαμένα τὴν ὥρα του, καὶ κατώρθωσε νὰ πάρῃ ἀνεξόδοις μερικὰ χρήματα ἀπὸ μακρονόους του συγγενεῖς. Καὶ ἔχαμογελοῦσε ἀπὸ τὴν εὐχαρίστησι καὶ ἐπροχωροῦσε.

Ἐπερνοῦσεν ἀκριβῶς τώρα ἕνα βουλεβάρτο, κοντὰ εἰς τὴν θριαμβευτικὴν ἀψίδα, ὅπως διόλου ἔρημῳ ἀπὸ ἀνθρώπους, ὅταν παρατήρησεν ἕνα ἄνθρωπο, ὅστις, ἐξαπλωμένος ἐπάνω εἰς ἕνα κάθισμα, παρ' ὅλο τὸ φοβερὸ κρῦο, ἐφαίνετο, ὅτι ἐκοιμᾶτο. Αἰσθηθεὶς οὖν ἔκαμε τὸν Έδμόνδο νὰ σταματήσῃ μὴ σιγμῇ καὶ ἀκουσίως νὰ πλησιάσῃ ὀλίγο, ὁπότε ἕνα ἄνεσηκώθη ὁ ἄνθρωπος καὶ ἐπροχώρησε βραδέως πρὸς τὸν Έδμόνδο, ὁ ὁποῖος ἔσφιξε δυνατώτερα τὸ μαστοῦνι του καὶ ἐπερίμενε.

«Ὁ ἄνθρωπος ἐστάθη δύο βήματα μακρὰν τοῦ Έδμόνδου καὶ εἶπε·

— «Μὴ φοβεσθε δὲν εἶμαι κλέπτης. Σὰς παρακαλῶ μόνο, ἐὰν σὰς εἶναι δυνατόν, νὰ μὲ δώσετε κάτι, διὰ νὰ ἠμπορέσω νὰ κοιμηθῶ εἰς κανένα νυκτερινὸ κατάλυμα.

Ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἐπαρακαλοῦσε τοιοῦτοτρόπως δὲν ἐφαίνετο ἔχων ἐπιθετικὰς τάσεις. Ἦτο μικροκαμωμένος, ἀδύνατος, καμπουριασμένος καὶ ἐπάνω κάτω ἕως πενήντα χρονῶν. Ἐφοροῦσε φανέλα καὶ ζακέτο. Εἶχεν ἐπίσης καὶ μὴ παλαιὰ γραβάτα καὶ στρογγυλὸ καπέλλο, τὸ δὲ ὄλον του ἔδειχνε, ὅτι δὲν εἶχεν ἐπάγγελμα τὴν ἐλαττεία.

Ὁ Χιρέλ καθησυχάσας ἔχασε τὸ χέρι ἀπὸ κάτω ἀπ' τὴν γούνα του εἰς τὴν τσέπη του, ἐνῶ συγχρόνως ἐσυλλογίζετο. «Ἄς τὸν δώσω τὸν φακίον ἕνα πεντόφραγκο. Θὰ εἶναι μία καλὴ προῶξις». Ὁ ἐπαίτης εἶδε τὴν χειρονομία, ἔβγαλε στεναγμὸ ἀνακουφίσεως καὶ ἐμουρμούρισε. «Ἄχ ἐπὶ τέλους» καὶ ἄρχισε κατόπιν, στεκόμενος πάντοτε εἰς τὴν ἴδια ἀπόστασι πλήρους σεβασμοῦ, νὰ σφουρίζῃ ἐλαφρῶς, ἐνῶ ὁ εὐεργέτης μὲ τὸ

— Ἀπὸ τοῦ πάπου μου τὸν καιρό.

— Ἐγὼ τὸ θέλω, τῆς λέγει μὲ θυμῶ.

— Καλά, καλέ μου, τοῦ λέγει, μὴ θυμώγῃς, καὶ κτυπᾷ τὸ ἠλεκτρικὸ κουδοῦνι.

Ἡ ὑπηρετρία παρουσιάζεται.

— Νίνα, νὰ πᾶς αὐριο τὸ πρωτὶ στὴν ράφτρα μου καὶ νὰ τῆς πῆς νὰ ξαναέρθῃ.

Καὶ σὰν ἀπεσύρθηκε ἡ ὑπηρετρία, στὸ Νίκο τῆς·

— Πές εὐχαριστῶ.

— Εὐχαριστῶ.

— Ἔτσι; χωρὶς φιλιά;

Βροχὴ ἀπὸ φιλιά πέφτουν τότε. Ἀπὸ τὸν γειτονικὸ στρατῶνα ἀκούγεται τὸ ἐγερωθῆναι καὶ ὁ Νίκος ἐτοιμάζεται γιὰ νὰ φύγῃ.

Στὸ δρόμο μονομουρῖζει μόνος του·

— Πόσο γρήγορα περνᾷ ἡ ὥρα! Καὶ ἐκεῖνη ἐνῶ γδύνεται γιὰ νὰ πέσῃ ξαναλέγει τὰ ἴδια.

Λέων Ἀστράας.

Η ΣΤΡΙΓΛΑ

Στραβὰ σοῦ φορεῖ τὸ φακίολι τῆς, καὶ κάθε πρωτὶ ἀνασκουμπάεται... καὶ εὐθὺς μὲ τὸ γέρο Μανώλη τῆς γρινιάζ' ἢ Μανιῶ καὶ τσακώνεται!

«Τὴ γλώσσά τῆς, λέγουν, ἀκόνισε,» καὶ ἔμπρὸς στὰ παραθύρα τρέχουνε, νὰ διοῦν τὸν κανγα οἱ γειτόνισσαι ποῦ περὶ μαθημένο τὸν ἔχουνε...

Καὶ μόλις θεωροῦν δίχως φταιξιμο... σὰν ἄλλο ἀρνὶ τὸ Μανώλη τῆς νὰ φεύγ' ἀπ' τὸ σπίτι μὲ τρέξιμο... ὡς νὰ τραβηθοῦν οἱ διαβόλοι τῆς...

Βαστοῦνε πνιγμένα τὰ γέλοια τους, χωρὶς τσιμουδιά γρῦ νὰ βγάλουνε... μὴν ἴσως τ' ἀθῶα περγέλοια τους... μπαρούτι στὴ φλόγα τῆς βάλουνε!

Μά, πάλι ξεσπᾶνε ἡ φοῦρα τῆς... καὶ κόφτει καὶ ράφτει ἡ γλώσσά τῆς... ποῦ ἢ μὴ ξελογιάζει τὴν κούρα τῆς καὶ ἢ ἄλλη πειράζει τὴν κλωσσά τῆς...

Ψαλτήρια ν' ἀκοῦς τότ' ἀχόνευτα... στὰ σπήτι' ὅλοι καὶ ὅλες μαζεύουνται γιὰτὶ ἀπ' τὴ Μανιῶ τ' ἀμνημόνευτα, στὴν ὥρα, ὀλονῶν μνημονεύονται!

Φώτιος Δ. Στεφανίδης.

χέρι ἀπὸ κάτω ἀπ' τὴ γούνα ἐπαχθεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ εἰς τὴν τσέπη του.

Ἀφοῦ ὁ Χιρέλ ἐπέισθη, ὅτι εἰς τὴν δεξιὰ τσέπη τοῦ πανταλονιοῦ του δὲν εἶχε τίποτε ἄλλο παρὰ μόνον τὰ κλειδιά του, ἄρχισε νὰ ζητῇ εἰς τὴν ἀριστερὴ τσέπη, ἢ ὁποῖα πάλιν ἦτον ὅλος διόλου ἄδεια. Ἐξεκουμβίωσε ταχέως τὴν γούνα του καὶ ἔψαξε τίς τσέπες τοῦ γιλεκιῦ του, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ ἦσαν ἄδεια καὶ ἐφιθύρισε μὲ τέτοιο τρόπο, ὥστε τὸν ἄκουσε καὶ ὁ ἄλλος. «Διάβολε! Δὲν ἔχω καθόλου φιλιά!» Ὁ ἐπαίτης ἔπαυσε νὰ σφουρίζῃ καὶ ἀνεστέρησε· «Ἄλλ' αὐτὸ εἶναι λυπηρὸ, πολὺ λυπηρὸ».

Ὁ Έδμόνδος ἐξηκολούθησε μὲ παραπονετικὸ ὕφος.

«Πτωχέ μου φίλε, δὲν ἔχω οὔτε μιὰ δεκάρα φιλιά. Αὐτὸ πολὺ μὲ λυπεῖ, ἀλλὰ...»

Δὲν ἐτολμοῦσε νὰ κυττάξῃ εἰς τὸ πρόσωπο τὸν πτωχὸ ἐπαίτη καὶ δὲν ἤξευρε τί νὰ κάμῃ.

«Ἀπόψε τὸ ἐσπέρας εἶχα μερικὰ φιλιά, καὶ θυμοῦμαι ὅτι δὲν τὰ ἔχασα. Θυμοῦμαι καλά, πῶς εἶχα δύο πεντόφραγκα... Ἄχ τώρα ἐθυμήθην... τὰ ἔδωκα τίς θεοὺς μου... ναί, ναί, τὰ ἔδωκα τίς θεοὺς μου...»

Ἄλλ' ὁ πτωχὸς διάβολος παρ' ὅλη αὐτὴν τὴν διαβεβαίωση δὲν ἔφηνε. Μὲ προφανῆ ἀμφιβολία ἐπλησίασε κατὰ ἕνα βῆμα.

«Ἄλλὰ στάσου, ἴσως εἴρωμε κανένα μέσο, λέγει ὁ Έδμόνδος Χιρέλ συγκλημένος. Δὲν ἔχω φιλιά, ἀλλ' ἔχω χονδρὰ νομίσματα, καὶ ἴσως ἠμπορέσουμε νὰ ἀλλάξουμε εἰς κανενοῦ ἐδῶ κοντά, ἂν καὶ εἶναι πολὺ ἀργὰ πλέον;

«Ἄ, ναί... ὑπάρχει ἐδῶ κοντὰ ἕνα σαράφικο!» ἐφώνησεν ὁ ἄνθρωπος.

«Καλά, πᾶμε λοιπόν!»

«Προπορεύομαι!»

Ἐπροχωροῦσαν καὶ οἱ δύο μὲ γοργὸ βῆμα ἀλέχοντες ἀπ' ἀλλήλων κατὰ δύο μέτρα. Ὁ Έδμόνδος καθόλου δὲν ἦτο δυσαρροστημένος ἀπὸ τὸ μικρὸ περιστατικόν. Ἐγελοῦσε μάλιστα σκεπτόμενος ὅτι τὴν ἄλλην ἡμέραν θὰ εἶχε νὰ διηγηθῇ καὶ ἕνα μικρὸ ἐπεισόδιο. Δὲν εἶχε ὕπνο καὶ δὲν ἐβιάζετο νὰ ἐπιστρέψῃ στὸ σπίτι. Εἰς τὸν δρόμο πηγαίνοντας ἀπέτεινε μερικὰ λόγια εἰς τὸν προπορευόμενον.

«Ἐ, γέρο, δὲν πᾶν καλά, φαίνεται, τὰ πράγματα».

«Ἄχ, ἀγαπητὴ κύριε, ἀλήθεια δὲν πᾶν καλά. Τίποτα δὲν μ' ἔμεινε πλέον...»

Καὶ στρεφόμενος ὀλίγον πρὸς τὸν Έδμόνδο, ὁ ὁποῖος δὲν ἠμπόρεσε νὰ κρατήσῃ ἕνα χαμόγελο, ἐπρόσθεσε.

«Ἄσχημα χρόνια, ἀξιότιμε κύριε!»

«Ἄσχετο εἶναι τὸ γεροντοπαλλήκαρο» ἐσκέφθη ὁ Χιρέλ.

«Οἱ ἐλεήμονες ἄνθρωποι εἶναι σπάνιοι πλέον καὶ ἀξιότιμε κύριε, εἶναι ἀλήθεια, κάμνουν εὐεργετικὰς ἐργασίας διὰ τοὺς πτωχοὺς χορεῖον καὶ διασκεδάζον, ἀλλ' ἂν πρόκειται νὰ βάλουν τὸ χέρι τους εἰς τὴν τσέπη καὶ

νὰ δώσουν ἀπ' εὐθείας κάτι εἰς κανένα πτωχόν, τότε σεβαστέ μου κύριε, πολὺ πολὺ, ὀλίγοι ἄνθρωποι εὐρίσκονται εὐεργετικοί.

Ὁ Έδμόνδος Χιρέλ ἐκπληκτος ἀπὸ τὴν γλώσσαν αὐτῆ, ἢ ὁποῖα παρὰ πολὺν διέφερον ἀπ' τὸν τρόπο τῆς ἐκφράσεως τῶν συνήθων ἐπαίτων, εὐρισκε τὴν νυκτερινὴν αὐτὴν περιπέτεια πολὺ ἀστεία. Ἐφθασαν ἐπὶ τέλους ἔμπρὸς εἰς τὸ κατάστημα, ὅπου ἦτο τὸ μικρὸ καπνάδικο.

«ὦ ἀνάθεμα! εἶναι κλειστὸ!»

«Στὸν διάβολο» εἶπεν ὁ Έδμόνδος. «αὐτὸ πλέον κατάντησε βάσανο!»

Ὁ ἄνθρωπος ὅμως ἐπρόσθεσε δειλῶς καὶ ἀθύμως.

«Εἶναι ἐδῶ παρακάτω μικρὸν καφενεῖο εἰς τὴν γωνία τῆς ὁδοῦ τῶν Ἡλυσίων. Αὐτὸ εἶναι ἀνοικτὸ ἀνοικτό».

«Πᾶμε, ἀλλὰ γρήγορα, εἶπε ὁ Χιρέλ· τώρα τὸ ἐπεισόδιο ἄρχισε νὰ τὸν δυσαρροστῇ, καὶ ὅταν καὶ οἱ δύο προχωροῦσαν σιωπηλοὶ ὁ Χιρέλ ἐκαταλάμβανεν ὅτι ἄρχισε νὰ γίνεται νευρικός. Τί ροστιμάδα εἶχεν αὐτὴ ἢ ἱστορία; Ἦμπορεῖ ὁ κατεργάρας αὐτὸς νὰ ἦτο κανένας συγγραφεὺς, ὁ ὁποῖος περιέπεσεν εἰς ἔνδεια καὶ ἀναγκάζεται τώρα νὰ ἐπαυτῆσῃ. Εἶναι βέβαια λυπηρὸ τοῦτο, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ σπάνιο εἰς τοὺς Παρισίους, ἀσυνήθης ὅμως ἦτο ὁ εὐγενὴς τρόπος τοῦ Έδμόνδου Χιρέλ. «Ἐὰν τώρα καὶ τὸ μικρὸ καφενεῖο εἶναι κλειστὸ πολὺ θὰ λυπηθῶ».

Εὐτυχῶς τὸ καφενεῖο ἦτο ἀνοικτό. Ὁ Έδμόνδος ἐμβῆκε μέσα, διέταξεν ἕνα ἀναρνητικὸν καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν ὑπηρετῆ ἕνα ἑκατοντάφραγκο νὰ τὸ ἀλλάξῃ. Ἐπειδὴ ὁ ἄλλος ἐστέκετο ἔξω ἀπ' τὴν θύρα καὶ ἐτουρτουρίζεν ἀπ' τὸ κρῦο, ὁ Χιρέλ εἶπε μόνος του. «Ἀφοῦ μιὰ φορὰ ἀπεφάσισα νὰ κάμω ἕνα καλόν, δὲν πρέπει νὰ τὸ κάμω μισόν. Ἄς τὸν τρατάρω κάτι».

Ἐκαμε νεῦμα εἰς τὸν ἐπαίτη, καὶ ἐμβῆκε μέσα εἰς τὸ καφενεῖο.

«Εἶναι δικός μου ἄνθρωπος», εἶπεν ὁ Χιρέλ εἰς τὸν ὑπηρετῆ, ὅστις μὲ ἐκπληξί ἐβλεπε τὸν νέο πελάτη.

«Τί θέλεις νὰ πῆς, παλληκαρῶ μου;»

«Ἐνα ποτηράκι ρῶμι».

Τὸν ἔβαλεν ἔμπρὸς τοῦ ἕνα μπουκαλάκι καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔτσουξε δύο ποτηράκια ἐπαγωγά.

«Ἐπιτρέπετε; ἠρώτησε κατόπιν καὶ εἶδεξε πάλιν τὸ μπουκαλάκι.

«Παρακαλῶ».

Ἦπιε τὸ τρίτο ποτήρι, τὸ πρόσωπόν του ἐθερμάνθη καὶ ἀπέκτισε χρῶμα. Ἐξάφνα παρατήρησε τὸν Χιρέλ προσεκτικὰ καὶ ἐγέλασε πονηρῶς μέσα εἰς τὰ ἄσπαρα γένηα του.

«Θυμᾶσθε, κύριε Χιρέλ, ἐκεῖνο τὸν μάγκα, ποῦ ἐβαστούσατε μιὰ ὥραία βραδιά πρὸ τριῶν ἐτῶν; Ἦτον εἰς ἕνα χαρτοπαικτεῖο τοῦ βουλευτῆ Μπὸν-Νουβέλ. Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἐχάσατε πολλὰ... τοῦλάχιστο εἴκοσι χιλιάδες φράγκα...»

“Ο Χιρέλ, ὁ ὁποῖος δὲν ἤθελε νὰ πιστεύῃ τὰ αὐτιά του, ὅταν τόσον ἀνέλπιστα ἄκουσε τὸ ὄνομά του, ἐμφιδύρισε”

— «Τί λές;»

— «Εἶχα τὸν ἀριθμὸ ἕνα», ἐξηκολούθησεν ὁ ἄνθρωπος ἡσυχά. Εἶχα κερδίσει... Ἦτιον τὸ τελευταῖο χορῆμα, ποῦ εἶχα ἰδεῖ... κατόπιν μ’ ἐπέσε μιὰ γουρσουζιά, μιὰ ἀναποδιά... ἔχασα καὶ τὸν τελευταῖο παρὰ... καὶ τώρα ἐπλάκωσεν ἡ πτώχεια... ἡ ἀθλιότης...»

Ἦπε ἀκόμα δύο ποτήρια ρῶμι. “Ο Χιρέλ ἐσηκούη, ἔδωκεν εἰς τὸν παλαιὸ χαρτοπαίκτη ἕνα ναπολεόνι καὶ ἐβγήκεν ἔξω.

“Ο γέρος τὸν ἠκολούθησε καὶ εἶπε”

«Ναί... βέβαια... ἡ γουρσουζιά... Σ’ εὐχαριστῶ, κύριε Χιρέλ. Ἀλήθεια παίζετε ἀκόμα, κύριε Χιρέλ; Ἀκούστε τί θὰ σᾶς πῶ. Ἐκάματε ἕνα μεγάλο καλὸ, ποῦ μ’ ἐσώσατε ἀπ’ τὸ ξεπάγωμα. Καὶ τώρα σκέπτεσθε, ἴσως μόνος σας, ὅτι ἐκάματε ἕνα καλὸ, τὸ ὁποῖο θὰ σᾶς φέρῃ εὐτυχία... ἀλλὰ ποῖός τὸ ἠξέσῃ;... Ἦμπορεῖ αὐτὸ τὸ καλὸ νὰ σᾶς φέρῃ καὶ καμμιὰ γουρσουζιά... Βέβαια καμμιὰ γουρσουζιά... ἀναποδιά... Ἔτσι εἶν’ αὐτὸς ὁ κόσμος!»

“Ο Χιρέλ ἐπετάχυνε τὸ βῆμά του, δὲν ἤθελε πλέον νὰ τὸν ἀκούῃ.

“Ο ἐπαίτης τελείως πλέον μεθυμένος, ἐστάθη, τὸν ἐκύτταξε καλὰ καὶ ἐμουρμούρισε.

«Βέβαια, βέβαια... γουρσουζιά... τὸ καλὸ εἶναι καλὸ... ἀλλὰ καὶ γουρσουζιά... ἀναποδιά... Ἔτσι εἶν’ αὐτὸς ὁ κόσμος».

(Κατὰ τὸν Alfred Capus)

Κ/ζᾶς.

“Ο Φέλιξ Φῶρ, ὅπως σχεδὸν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μικροὶ καὶ μεγάλοι, εἶχε μίαν ἀδυναμίαν. Ἐθεώρει τὸν ἑαυτόν του ὡς περιφθιμον κληρονόμ, ἂν καὶ κατὰ τὰς διαφόρους του κληρονομίας ἐκδρομάς ποτὲ δὲν ἔκαμε σπουδαία πράγματα Μίαν ἡμέραν φίλος τοῦ τις διὰ νὰ τὸν κολακεύσῃ. τοῦ ὑπέβαλλεν ἕν ἔργον περὶ κληρονομίας, εἰς τὸ ὁποῖον ἀτήντα ἡ φράσις “Ο αὐτοδρόμος τῆς Δημοκρατίας κ. Φέλιξ Φῶρ, εἰς τῶν καλλιτέρων μας σκοπευτῶν...” “Ο κ. Φῶρ διεξήλθε τὸ βιβλίον καὶ τὸ ἐτέστρεψε κατόπιν εἰς τὸν φίλον του διορθώσας μόνον τὴν φράσιν εἰς τῶν καλητέρων μας σκοπευτῶν, οὕτως ὁ κ κλήτερος τῶν σκοπευτῶν μας.

“Ο Μέγας Ἀλέξανδρος εἶπε ποτε εἰς τὸν Ἀνάξαρχον, τὸν Ἀλβιδριτὴν φιλόσοφον. Θὰ σὲ κρεμάσω. Οὗτος δὲ ἀπήντησεν ἀπαθέστατα. Φορέριζε τοὺς κοινοὺς ἄνθρώπους, εἰς ἐμὲ ἀδύφορον ἐάν σαπίσω ὑπὲρ τὴν γῆν ἢ ἐντὸς αὐτῆς.

Χρυσίπλος ὁ στωϊκὸς ἐρωτηθεὶς διατί δὲν πολιτεύεται. ἀπήντησε: Διότι ἂν πολιτευθῆ τις κακῶς, τοῦτο δὲν θὰ ἀρέσῃ εἰς τοὺς θεοὺς, ἐάν δὲ καλῶς, εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΣΤΕΦΑ

Ἀπεραντίας, τοῦ νέου πνεύματος τὴν προὴν ἐδύνατο τις νὰ αἰσθανθῆ ἀμέσως εἰς τῆς Μαργαρίτας τὴν οὐμπερφορὰν. Νέα καὶ κομψή, λάμπουσα ἐκ τῆς χρύσεως τῆς ὠραιότητος καὶ ἐρμητισμένη διὰ καλῆς προικῆς, ἐφαίνετο ὡς νὰ εἶχε συναισθηθῆ ἀκριβῆ τῆς θέσεώς της καὶ τῆς ἀξίας της. Με μειδίαμα ἐράσμιον, ἀλλὰ σοβαρὸν καὶ με πολλὴν ἀξιολογίαν, ἐκάθητο ἐκεῖ ἐπὶ μιᾷ ἔδρᾳ ἀνέντως καὶ ἀπεινίετο πρὸς τὸν νέον ὡς ἴση πρὸς ἴσον, ἐξ ἴσου τιμῶσα διὰ τῆς δεξιῶσεώς της ὅσον ἡ τιμωμένη ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν ἐκεῖνην. “Ο Τῶνης τὸ ἐνόει καλὰ καὶ ἔβλεπε τὴν κόρην με μεγάλην τὸν ἀπορίαν. Αἰτίαι θαύμα τῶ ἐφαίνετο πῶς ἔμαθε νὰ ἔχη ἀέρα τοσοῦτον μεγαλείου ἢ κόρη τοῦ λαοῦ, ἡ ὁποία ἀντιφάση ἐντὸς τῆς οἰκίας ἐκεῖνης, μεταξὺ τῶν ταπεινῶν ἀνθρώπων καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν συναστροφῶν τῆς γειτονείας. Δὲν ἐθαύμαζε δὲ ὀλιγώτερον καὶ τὴν φυσικὴν τῆς ἀνάπτυξιν. Κοιτῆ μάλλον ἀλλὰ εὐσωμῶς, ἐπεδείκνυε τὰς ἀμέλειας στοργητικότητας τῶν βραχιόνων, τοῦ στήθους καὶ τῶν κνημίων, τὰς ὁποίας ἐπρόδιδεν ἢ βραχεῖα οἰκιακῆ ἐσθῆς. Τὸ αὐστηρῶς μαῦρον τῶν ἐνδυμάτων της, τὸ χρῶμα τὸ ὁποῖον ἀπὸ τοῦ θανάτου τῶν γονέων της δὲν ἀρῆκεν, ἀνεδείκνυε τὸ πνεῦμα τῆς τριχόμου καὶ τὴν ἔκτακτον λευκότητα τοῦ προσώπου της καὶ τῶν χειρῶν, τὴν ἐπαρμημένην δι’ ἀραιῶν ὠχροτάτων ἐφηλίδων, χαριτωμένων. Τὸ ἄνω χεῖλος, ἀνασηκωμένον ὀλίγον ὥστε νὰ φαίνονται καὶ εἰς τὸ ἐλάχιστον μειδίαμα οἱ ὀδόντες, οἱ κάπως προεξέχοντες, προσέδιδεν εἰς τὴν φυσιογνωμίαν τῆς κόρης ἔκφρασιν ἰδιάζουσαν τὸλμης, πεποιματός, θελήσεως, — τὴν ἔκφρασιν ἢ ὁποία τὴν ἐξαγαγετοῦσε καὶ παιδίον ἀκόμη, ὅπως ὁ Τῶνης τὴν ἐνθυμείται καλὰ, δύο τρία ἔτη μετὰ τῆς αὐτῆς, ποῦ ἐκάθητο μαζί με τὰλλα παιδιὰ ἐκεῖ εἰς τὰς ἰδίας βαθμίδας καὶ ἐπαίζαν μετὰ τὰ κοινὰ καὶ μετὰ τὰ κοινούδια... Καὶ συνεδανλίζοντο ὁλοῦν αἱ ἀγαμνήσεις τοῦ νέου, κ’ ἐπέστρεφον εἰς τὸ παρελθόν, βλέπων τὸν τόπον ὅπου διήλθε τὰς παιδικὰς τῆς ἡμέρας τὰς εὐτυχεῖς, τοὺς ἀνθρώπους μετὰ τῶν ὁποίων συνέζησε καὶ τοὺς ὁποίους ἠγάπησε. Εἶχαν περᾶσει δεκαπέντε χρόναι χωρὶς νὰ μεταβληθῆ τίποτα σχεδὸν ἐκεῖ μέσα. Ὁμίλει πρὸς τὴν Γιακουμάκαιαν καὶ πρὸς τὴν Νένεν, καὶ ἐνόμιζεν ὡς νὰ ἦτο χθὲς μόλις ποῦ ἐχωρίσθησαν γράϊαι καὶ τότε, γράϊαι καὶ τότε, γράϊαι καὶ τότε. Καὶ σήμερον ὡς ἄλλοτε αἱ βαθμίδες καὶ τὰ σκαμνία ἦσαν γεμάτα ἀπὸ παιδιὰ τὰ ὁποία τὸν παρετήρουν οἰκοπλά, μετὰ περιεργίας. Τὰ παλαιὰ ἔπιπλα ὅλα εἰς τὴν θέσιν των αἱ καρέκλαι κατὰ μῆκος τῶν κηκλίδων τῆς κλιμακῆς, τὸ παλαιὸν κομμὸν ἀπέταναι, τὸ τραπέζι τῆς ἐργασίας εἰς τὴν ἄλλην γωνίαν, μιὰ λάμπα ἐπάνω με κνανοῦν ἐλαιοδοχεῖον. καὶ εἰς λύγρος χάλκινος με κωνοειδὲς ἐπικάλυμμα, τὸν ὁποῖον ἔφερε καθεστέρων ἀναμμένον ἢ οἶορα Νένε ἀπὸ τὸ μαγειρεῖον καὶ ἔλεγε:

«Καλὴ σπέρα τς’ ἀφεντιάς σας!»

Τὰ ἐπὶ τοῦ κομμοῦ κομμοροτηνῆματα ἦσαν ὅπως τὰφῆκε’ δύο ἀγγεῖα ἀπὸ ἐομυριωμένην ὕαλον με τεχνιτὰ ἄνθη, δύο τσαροχάκια κόκκινα ἀπὸ πορσελάνην συντηρωμένα, — τὰ ὅποια ποτὲ δὲν μετεχειρίσθησαν ὡς τεφροδόχην, ἀλλ’ ὡς θήκην κομμίων καὶ βελονῶν, — κοκκάλινον πισοτήριον ἐν σχήματι κενταρίου κητρίου, ἀμόρφου, ὡς ἀγάλματος αἰγυπτιακοῦ, καὶ ἐν τεμάχῳ ἀργυρομέλανος λαυριακοῦ γαληνίτου. Ἐπερᾶνω ἦσαν ἀνηρημένα αἱ αὐτὰ ἀκόμη εἰκόνας ἢ μιὰ, μεγάλη σκοτεινὴ ἐλαιογραφία, παριστώσα τὸν Γιακουμάκη Στέφαν νέον, καὶ ἄλλη ὑποκάτω, μικρὰ χαλκογραφία, παριστώσα τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον μαχόμενον. “Ὅλα ὅπως τὰφῆκε’ με τὴν διαφορὰν ὅτι τῶ ἐφαίνοντο μικρότερα, σκοτεινότερα. ἢ ὅπως διετηροῦντο ἔκτοτε εἰς τὴν μνήμην του, — ὅλα ἐκτὸς τῆς φιλίας του Μαργαρίτας, ἢ ὁποία ἐμεγαλύνθη ἀπε-

ργατίας καὶ ἀνέλαμψεν, ὥστε νὰ δειλιάζῃ σήμερον αὐτὸς νάτεσιον εὐθὺ πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς της τοὺς καταμαύρους, με τὸ λεύκωμα τὸ ἀμυδροῦς ὑποκίανον, καὶ ἐκτὸς τοῦ δωματίου της, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς ἀνοικτῆς θύρας ἔβλεπε στυλτόν, καθάριον, νεάζον, ἄξιον ἐνδιαίτημα τῆς κόρης, ἢ ὁποία ἀντιτίθετο ζωηρότατα πρὸς τὴν γρηγορικὴν ἠρεμίαν καὶ τὴν ἡμίφωσ τῆς οἰκίας ἐκεῖνης.

«Μπᾶ ὁ Τῶνης μου! μπᾶ τὸ παιδί μου!» ἔλεγεν ἡ Γιακουμάκαια κτυπῶσα τὸν ἀγαπητὸν της ἐπὶ τῶν ὤμων. «Θυμᾶσαι τὸ σπῆτι ποῦ ἐκαθόσαστε; Ἔντογε!»

Καὶ τῶ ἔδειξεν ἀπὸ τὸ παράθυρον τὴν οἰκίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ πατήρ μετὰ τῆς μητρὸς του καὶ αὐτοῦ εἶχαν ἔλθει νὰ κατοικήσουν, ἐξ οἰκογενειακῶν περιπετειῶν καὶ ἐρίδων, ἔνεκα τοῦ γάμου τῶν, ἀπομακρυνθέντες τότε τοῦ κόσμου καὶ καταφυγόντες δι’ ὀλίγον καιρὸν εἰς τὴν παράμερην οὐνοικίαν, ὅπου ἔκαμαν τὴν γνωριμίαν τῆς οἶορα Γιακουμάκαιας καὶ ἐστειλάν εἰς τὸ σχολεῖόν της τὸν μικρὸν Τῶνην.

«Θυμᾶσαι, παιδάκι μου, ποῦ εἶχες τὸ σάγριο ἐκεῖνο ποῦ ἐπῆγε νὰ σοῦ φάῃ—ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ καὶ κακὸ νὰ μὴν ἔχῃς,— οὐλὴ τὴν μασέλα καὶ μὴ νὰ σοῦ τὸ ξεροκίωσ ἐγὼ με τὸν ἄγιοσμο, δὲν ἦτανε κάθω νὰ σοῦ γινῆν ποτέ;»

— Ναί, ναί... .

— Ἀμὴ τὸ χέρι σου; ἀμὴ τὸ χεράκι σου, ποῦ ἔπεσες ἀπὸ τὴν οὐκίαν τοῦ αὐλῆς σας καὶ τὸ τσάκιες, ὅζω ἀπόδωπα; Θυμᾶσαι πόσον καιρὸ σὸς τῶχαμε οὐ στέλλες ἴσρια με ποῦ νὰ θρένῃ; Ἦ καμμένη ἡ οἶορα—μᾶρε τὰ τί ὑπόφερε καὶ με ὄναρε! Νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθειαν, ἦσουν καὶ λιγάκι ἀύστατος τὸν καιρὸ ποῦ ἦσουν μικροῦς.

— Μμ! τὰ ἴδια καὶ τώρα» εἶπεν ὁ Τῶνης.

«Α, μπα-μπα-μπά, δὲν τὸ πιστεύω! δὲν τὸ πιστεύω!» διεμαρτυρήθη ἡ Γιακουμάκαια, ρομφῶσα τὸν ταμβᾶκον της με κλειστοὺς ὀφθαλμοὺς. «Ἐπὸν τόρα εἶσαι φρόνιμος, ἄντρας με μυαλὸ καὶ με τάξι. Ἀμὴ πῶς;»

Μὴ θέλουσα δὲ νὰ ἐκθάγη καὶ ἄλλας ἀγαμνήσεις ἀουσταγιάς, τὰς ὁποίας δὲν θὰ ἦκουεν ἴσως με μεγάλην εὐχαρίστησιν ὁ κόνιες της, ἤρχισε νὰ τῶ ζητῆ πληροφορίας περὶ τῆς μητρὸς του, τοῦ πατρὸς του, τῆς ἀδελφῆς του τῆς γράϊας Μηλιάς, ἂν τὴν ἔχουν ἀκόμα στὸ σπῆτι, καὶ περὶ ἄλλων, ἀπὸ τὰ ὁποία τὰ περυσότερα τὰ ἐγγνώριζε, διότι ἡ οἰκογένεια Τοκαδέλου δὲν ἐμακρύνθη ποτὲ ἀπὸ τὸν τόπον, οὔτε ὁ Γιακουμάκης Στέφας ἔπαινε καὶ εἶνε φίλος της· ἀλλὰ τὸν ἐρωτοῦσε εἶσαι γιὰ νὰ γίνεται κονβένια αἱ νὰ φανερώσῃ τὸ ἐνδιαφέρον της, ἀπειθυνημένη ὡς ἐξ ἀρχῆς πρὸς τὸν νέον με τὸ Σὺ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὁ ἔδω λαὸς, καὶ ὁ ἀνεπιτημένος ἀκόμη, μεταχειρίζεται πρὸς τοὺς εὐγενεῖς, καθ’ ὃν τρόπον τὸ μεταχειρίζομεθα ἀπειθυνημένοι πρὸς τὸν Θεὸ. “Ο νέος ἀπήντα προθυμῶτατος, γελῶν δυνατὰ με τὴν καρδίαν εἰς τὰ χεῖλη, με τὸν ἀντίχειρα χωμένον εἰς τὸ γέλεκο του ὑπὸ τὴν μασχάλην, καὶ με τὸνον τινὰ φωνῆς ὑπερρίνον, γοργόν, ἄνευ πολλῶν ἀουναρῆτων, πρᾶγμα ἀουνειθιστον εἰς τὸν τόπον, τὸ ὁποῖον ἔκαμε τὴν Μαργαρίταν νὰ παρατηρήσῃ:

«Ἀκοῦς, νόνα, πῶς μιλεῖ ὁ Τῶνης μοραῖτικα;

— Ἔ καὶ βέβαια!» ἀπήντησεν ἡ Γιακουμάκαια. «Τόρα τόσα χρόνια, γλέπει, στήν Πάτρα... Ἀὲ μᾶς λὲς ντυόνκουε, εἶνε ὁμομορφος τόπος ἡ Πάτρα;

— Σὰν ξενητιά καὶ σὰν Μωριάς» ἀπήντησε μορφαζῶν ὁ Τῶνης, προσποιητῶς ὀλίγον, διὰ νὰ κολοκεύσῃ τὴν φιλαντίαν τῶν νηοικωτῶν, οἱ ὁποῖοι θεωροῦν τὸν τόπον των, — καὶ ἴσως δὲν ἔχουν πολὺ ἄδικον, — ὡς τὸν καλύτερον τοῦ κόσμου.

«Οἱ κυρίες ὅλες ἐκεῖ φοροῦνε φέσια», ὑπέλαβεν ἡ Μαργαρίτα, καὶ τὰ κομμοῖα βγαίνον ἔσοκούφωτα ἀλήθεια;

— Ἀμὴ καὶ τὰ κόττολα τῶν ἀνερῶν πῶς τᾶχει; Φόρεμα, μῆτια μου, καὶ ἡ φοσιτανέλλα;

— Ναί· μὰ εἶνε καὶ πολλὰς οἰκογένειας καθὼς πρόλει» εἶπεν ὁ Τῶνης.

«Σὰν κ’ ἔδω; — Ὅχι ποτὲ σὰν κ’ ἔδω, μὰ τέλος πάντων! Βλέπεις ἀνθρώπους πολιτωμένους. Βάλε τόρα ποῦ εἶνε καὶ ξένοι ἕνα σωρὸ».

Καὶ ἐξηκολούθησεν ὀλίγον ἀκόμη ἡ περὶ Μωριά οὐνομιλία, ἕως οὗ ὁ Τῶνης ἐκοράφη πρὸς τὰ παιδιὰ, τὰ ὁποία ἀπὸ τοῦ ἀμφιδέαρου των ἐξηκολούθησαν νὰ οἰωποῦν καὶ νάκωσουν, καὶ ἠρώτησε τίνος εἶνε δύο μικρὰ ξανθὰ, εὐμαρφα, με γαλανοὺς ὀφθαλμοὺς.

«Δὲν τα ξέρεις! δὲν τα ξέρεις! Εἶνε ἐνοῦ μακελάρη ἔδω κονά», ἀτήνησεν ἡ Γιακουμάκαια, με ὕφο; σημαῖνον: «Δὲν εἶνε ἀπὸ τὴν γράτσα τῶν παιδιῶν ποῦ εἶχα μιὰ βολά».

“Ο Τῶνης ἐπλησίασε καὶ ἐθώπευσε τὸ μικρότερον.

«Τὸ ξέρεις τὸ μᾶθημά σου;

— Ναί», ἀπήντησε τὸ παιδίον.

«Ναί; !/» παρενέβη ἀμέσως ἡ Γιακουμάκαια ἐπιπληκτικῶς.

«Ποῖος ὁ ἔμαθε νὰ μιλήσῃ; εἶσαι; Ναῖσαι, κόνιες μου, λένε. Πέστο;

— Ναῖσαι, κόνιες μου!» ἐτραύλισε τὸ παιδίον.

Καθ’ ἣν στιγμήν ἐδίδοτο τὸ μᾶθημα αὐτὸ τῆς οὐμπερφορᾶς, ἐτοῖζεν ἡ κλιμα; ὑπὸ βῆμα βαρὸν καὶ ἀνήλθεν ἐπιστρέφων κατὰ τὴν συνήθειάν του ὀλίγην ὥραν πρὸ τοῦ γεύματος, ὁ οἶος Γιακουμάκης. Ἐπεβλήθη εὐθὺς ἀμέσως ἢ κάπως προετοιμαμένη του κοιλία καὶ ἡ βαρεῖα του φωνῆ:

— Ὁ, καλῶς ἐκόπιασες! καλῶς ἐκόπιασες! Μοῦ τῶπα πῶς εἶσαι ἀπάνου.»

Καὶ ἐναγκαλισθεὶς τὸν νέον, τὸν ἐφίλησεν ἐπὶ τῆς παρειᾶς με πατρικὴν τρυφερότητα.

“Ο Γιακουμάκης Στέφας ἦτο γέρον ἀνω τῶν ἐβδομήκοντα ἐτῶν, ἀλλ’ ἡ ὕψις του ἐν γένει τὸν ἐδείκνυε πολὺ νεώτερον. Εὐθυτενῆς τὸ σῶμα, ζωηρὸς τὰς κινήσεις. εὐχρῶς, με πρόσωπον ξυρισμένον, χωρὶς μύστακα, ἐφόρει τὴν ἀφελὴ καὶ καθαρὴν ἐνδυμασίαν του, — ἄσπρον πανταλόνι λιγὸν καὶ γιατέκαν ἀπὸ μαῦρον σόφι, με ἀνοικτὸν ἄσπρον ὑποκάμισον, ἐφ’ ὃ ἐπιπταν αἱ ἀχραι τοῦ στενοῦ μαῦρον λαίμοδετον, καὶ με κασκέτον ἢ μερετόν ἀπὸ μαῦρον μεταξωτόν, — τὴν ἐνδυμασίαν αὐτὴν τὴν ἐφόρει μ’ ἐλευθερίαν καὶ ἀνεσιν οσαῖαν δι’ ἄνθρωπον τῆς ἡλικίας του. Ἦρχε νὰ τὸν ἐβλεπῆ τις μόνον, διὰ νὰ συμπαθήσῃ πρὸς αὐτὸν ζωηρῶς, καὶ πρὶν ἀκόμη διαστειλῆ τὸ χεῖλος εἰς τὸ σύνθηδες του γλυκνῆτατον μειδίαμα, ἀποκαλύπτων ὀδοντοσχοιχίαν πλήρη καὶ λευκὴν.

“Ὅταν προσετέθη καὶ αὐτὸς εἰς τοὺς περὶ τὸν Τῶνην, ἐξαπλωθεὶς ἐπὶ μιᾷς πολυθρόνας, ἡ ὁμιλία ἐεράθη ἐπὶ τὰ πολιτικά.

“Ἐπιότη τὴ βολά ὄμως», ἤρχισεν ὁ οἶος Γιακουμάκης, ἄνευ οὐδενὸς προηγουμένου δικαιολογούντος τὸν ἐναντιωματικόν, «τὸν πατάκη σου θὰν γόνε κάμουμε πρῶτο’ ἄ, πρῶτα ὁ Θεὸς καὶ ὁ Ἅγιος!

— Ναί, μὰ ποῦ δὲν εἶνε βέβαιον ἀκόμα ἂν θὰ ἐκτεθῇ;

— Μπᾶ, καὶ γιατί;

— Δὲν εἶδες ντισφάτα ποῦ ἔφαγε στήν τελευταία ἐκλογή;

— Χμ! καὶ ποῖος τοῦπε νὰ κάμη τὸ ἀτζάρτο νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ κόμμα του καὶ νὰ στήσῃ κάρη μοναχὸς του; Τόρα ποῦ ἐγύρισε πάλι καὶ θὰν τόνε βγάλῃ τὸ κόμμα του... ἄ μάλιστα!... μάλιστα!...

— Ὅστε, παραπῆ, δὲν τονε ψηφᾶς σὰν Τοκαδέλο, παρὰ σὰν λομπαρδιανὸν.

— Ἐγὼ, κόνιες μου, νὰ σοῦ πῶ ἂν εἶνε γιὰ τὸν πατέρα σου, τὸν παλαιὸν φίλο, δὲν ἀκούω οὔτε λομπαρδιανούς, οὔτε λιουραίους. Μὰ ὁ κόσμος ἔδω δὲν κάνει σήμερα εἶσαι. θέλει τὸ κόμμα του καὶ δὲν ἀκούει τίποτοι ἄλλο. Μπορεῖ νὰ σοῦ ψηφίσῃ, λέει ὁ λόγος, καὶ τὸν Τζατζιλία ἀπὸ τὸ Γέτο, φτάνει νὰ ἰδῇ παντεροῦλια στήν κάρη του.

— Στήν Πάτρα, ποῦ λέμε πῶς εἶνε ἀπολίτιστοι, δὲν τὰ κάνουν εἶσαι.

— Μὰ πῶς, δὲν ἔχουνε κόμματα ἐκεῖ;» ἠρώτησεν ἐκπληκτικῶς εἰς τὸ ἀκουσμα ἢ οἶορα Γιακουμάκαια.

‘Ο Τώνης επεξήγησε τότε εν συντομία πώς τὰ κόμματα υπάρχουν βέβαια και εκεί, όπως παντού· αλλά εκτιμούν λίγο και την προσωπική αξία. Με άλλους λόγους εκεί, λέει, συντρέχει όποιος θέλει και ψηφίζει όποιον θέλει· όχι σαν εδώ, που αν δεν σε χρίση υποψήφιο ένας από τους δύο κομματάρχιδες, δεν τολμάς να βγής, όποιος κι αν είσαι και όση αξία κι αν έχεις, γιατί είσαι βέβαιος πως δεν θα πάρης κουκί, και που το χειρότερο, αν τολμήσης εσύ ο λουπαρδιανός να ψηφίσης και κανένα φίλο σου λιούρη, σε λένε άμέσως προδότη...

‘Τώρα τόσα χρόνια», αντίπετε ο Στέφανς, «έτσι έννευθήσαμε. Καθένας με τό αίσθημά τον.

— Μά κακά.

— Μά γιατί κακά; Έσείς οι νέοι τὰ εβγάλατε έφτούνα. Τσοι γέροντες τόρα ή νέα πλάση δέ μās σιμάρετε για τίποτοι και δέν άκούτε ποτές εκείνο που σās λέμε».

‘Η Μαργαρίτα έκλινεν εις τούς ύπαινημούς την κεφαλήν χωρίς νάπαντήση.

Πριν νά προφθάση ο Τώνης νάπαύξη εις τον σίδη Γρακουμάκην όλους τούς λόγους, διά τούς όποιους έθεώρει πολύ επίζημιον δι’ ένα τόπον την κομματικήν αποκλειστικότητα, ύπερμαχών της προσωπικής αξίας και του άνακατάματος εις την έκλογήν των βουλευτών,— τον διέκοιεν έν ώρολόγιον με την εύηχον μεταλλικήν φωνήν σημαίνον την μεσημβριάν, έν φ’ ταύτοχρόνος ο μέγας κώδων του ‘Αγίου Διονυσίου ήρχισε νά διαλαλή από του ύψηλου του κατοικητηρίου· ανά την πόλιν, ρυθμικώς και βαρέως, την ώραν της διακοπής και της ανάπαυσεως. Και άλλα ώρολόγια και άλλα κωδωνοστάσια μακρυσμένα ήχησαν συγχρόνως, ήκούσθη δ’ επί τινα λεπτά συναυλία κωδώνων και κωδωνίσκων, διαχύσασα την εύφροσύνην εις τās καρδιάς των εργαζομένων και των άντυπομών, έπισπεύσασα βήματα άργών, συμμαζεύσασα τούς άτάκτους δείκτας και περιελίξασα διά ξηρού τριγμού τὰ χαλαρά ελατήρια των χρονομέτρων.

‘Υακούουν εις την πρόσκλησην αυτήν οι επαρχιώται μας. ‘Ο Τώνης εξήγησε μία κούπα νερό και έσηκώθη νά φύγη. ‘Η Μαργαρίτα έσπευσε νά χύση έν πηλίον τινός άργείου εις τό ποτήρι το όποιον είχε συνοδεύσει τον καφέν και άπέκειτο επί του δίσκου κενόν, και νά του προσφέρει. ‘Εκείνος τό έπιεν όρθιος και τό άπέθεσε μόνος επί της τραπέζης, εύχαριστήσας διά μειδιάματος την Μαργαρίταν, ή όποία έτεινε την χείρα νά του τό πάρη,

(Ακολουθεί).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗΝ ΜΑΣ

ΠΟΙΟΣ Ο ΚΑΛΙΤΕΡΟΣ ΕΛΛΗΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ;

‘Ο Γρηγ. Ξενόπουλος.

Δημ. Καρακωνσταντίνου
Φοιτητής της Νομικής.

‘Αρέσω σ,τι είναι υδράτον.

‘Ωραϊον λέγεται πᾶν ό,τι συγκινεί την ψυχήν και ήλεκτριζει τās χορδάς της εδαισθησίας. Το διήγημα είναι ώραϊον όταν γράφεται ες’ άπλήν και άφε’ή γλώσσα, εις την γλώσσα του λαού, την ζωντανήν του Σολωμού, του Βαλαωρίτου, του Λασκαράτου. Εύνυχώς ή γλώσσα αυτή κατέχει εις χερός των την κλέδα της φιλολογίας, που θάνοιξη εις τούς μεταγενεστέρους

την όδον της δόξης, ή όποία θά στέψη και πάλιν τό έλληνικόν πνεύμα.

Οι καλύτεροί μας διηγηματογράφοι είναι ο Καρκαβίτσας και ο Παπαδιαμάντης.

‘Γάσων ‘Ασάνης.

‘Εκ παιδικής μου έτι ήλικίας με κατεμάγευον και με συνεκίνουν τὰ χαριτωμένα και ύπό την έποψιν του ώραϊου και του άβιάστου και γλαφυρού γλωσσικού ύφους διηγήματα του κ. ‘Αριστοτέλους Κουριτίδου, του γράφοντος και ύπό το ψευδώνυμον Αιμιλιόν Είμαρμένου, τὰ όποία επλήρουν τότε τούς τόμους της «Διαπλάσεως των Παιδών» ιδίως από του έτους 1880—87.

‘Αμείωτος και έτι βαθύτερα και σήμερα παραμένει ή εξ’ αυτών έντύπωση και ή εκτίμησίς μου προς τον έν ‘Αθήναις διαπρεπή κατ’ έμέ παιδαγωγόν και διηγηματογράφον κ. ‘Αριστοτέλη Π. Κουριτίδην.

Χρυσόστομος Κανάκης.

Τῷ προσφίλει μοι «‘Επικαίρω». Είς την ερώτησιν περί των καλλιτέρων διηγηματογράφων ‘Ελλήνων άπαντῶ, ότι ο καλλίτερος όλων είνε ο αιδιμος Δημητριωσ Βικέλλας.

Μεθ’ ύπολήψεως

Γ. Γοργίας.

Ο ΠΟΝΟΣ ΤΟΥ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΥ

‘Εσύ, πουλί μου, που πετᾶς στους κάμπους και οτὰ δάση αν ίσως βοήθς την μάννα μπου πές της νά με ξεχάση.

Πές της οτὰ ξένα π’ αγαπῶ μιὰ κόρη ζηλεμένη πως ή καρδιά μ’ δλάκερη είνε σ’ αυτήν δοσμένη.

Δοξίμασα χίλιες φορές νά φύγ’ από κοντά της άχ! με γυρνᾶ με μιὰ ματιά κ’ είμαι σκλάβος μπροστά της.

Πέραν 8 ‘Απριλίου 1909.

Δονάτος Στεργάρας.

ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

Πολλοί συγγραφείς, επιστήμονες και καλλιτέχναι Ρώσοι, απέφασαν νά συστήσουν εταιριάν σκοπός της όποίας: θά είνε ή ίδρυσις Τολστούον Μουσίου. Μετ’ όλίγα: δέ ήμερας, προεδρευομένη ύπό του διαπρεπούς βουλευτού Στάκοβιτς, θά άνοίξη έκδοσις, ήτις θά χρησιμεύση ως ύπόδειγμα διά τό Μουσείον. ‘Η ένδειξις

θά διαιρηται εις τέσσαρα τμήματα, αν το πρώτον θά περιέχη την εικονογραφίαν του Τολστόη και των έργων του (σχεδιάσματα, φωτογραφίαι, γελιογραφίαι, αγάλματα), εις το δεύτερον θά τεθούν πάντα τὰ έγγραφα τὰ σχετικὰ με την βιογραφίαν του φιλοσόφου, το τρίτον θά περιλάβη τὰ χειρόγραφα του, τὰ αὐτογραφα του, τās επιστολάς του και διαφόρους εκδόσεις και μεταφράσεις των έργων του και τās επ’ αυτών γραφείσας κριτικὰς παρὰ ξένων. Το τελευταίον τμήμα θά φυλαχθῆ διά τό παιδαγωγικόν έργον του Τολστόη και ιδίως διά την εργασίαν του επί των λαϊκῶν σχολείων.

— Την έσπεραν του παρελθόντος Σαββάτου επαιχθή, διά πρώτην φοράν, από της σκηνης του Δυρικού Θεάτρου του Μιλάνου ή Φαίδρα ή νέα τραγωδία του Δ’ ‘Ανούντζιο. ‘Η εκ του νέου τούτου έργου έντύπωση, λέγουσιν ότι υπήρξεν κατωτέρα των προσδοκιῶν του κοινού, τό όποιον δεν περιέμενεν από τον συγγραφέα της «Νηός ουτε τούς ύστερισμούς, ουτε τās ύπερβολάς ατινες χαρακτηρίζουσι την «Φαίδρα». ‘Εν τούτοις ο Δ’ ‘Ανούντζιο εκλήθη κατ’ επανάληψιν επί της σκηνης και έσπεφνημήθη ζωηρός.

— Το παρελθόν Σάββατον άνεβιβάσθη το πρώτον επί της σκηνης του έν Ρώμη θεάτρου Κωτσιάντζι το ύπό τήσζ επιτυχίας σιεφθέν έν Πάρμα νέον μελόδραμα του Σαμόρα «Ρέα». ‘Η επιτυχία υπήρξε τελεία. ‘Ο κόσμος, ό όποιος άσφουρικώς κατέκλυε τό θέατρον, χειροκρότησεν επανειλημμένως και ένθουσιωδώς τον ‘Ελληνα μουσουργόν, ό όποιος διηύθυνεν ο ίδιος την ορχήστραν. ‘Η «Ρέα» θ’ άριθμηση σειράν παραστάσεως.

— ‘Ο Πιερ Λοί, ό μάγος ποιητής του «Ψαρά της ‘Ισλανδίας» και των «‘Απαγορευμένων» εκδίδει προσεχώς τον Θάνατον της Φυλής. Είς τό νέον τούτο βιβλίον, τό ωραιότερον ίσως των έργων του, εξεικονίζεται ζωντανή, ή παλαιά Αίγυπτος: άδελφομένη με την νέαν.

— ‘Η και ύφ’ ήμῶν προαγγελθείσα παράστασις της Δυνάμεως της συνειδήσεως του κ. Ν. Γιαγκίτη, ήτις επρόκειτο νά δοθῆ την παρελθούσαν τετάρτην εις τό Βαριετέ, άνεβλήθη ένεκα των γνωστών άνησιχών.

— ‘Ο ‘Επικαίρω ήρχισε νά γίνεται τό προφιλές άνάγνωσμα του καλού παρ’ ήμῶν κόμμου. Προχθές εις τὰ γραφεία μας, ένεκα της άρροπορίας της εκδόσεως του 12ου άριθμού διά τὰ γνωστά γεγονότα, προσήλθον πολλοί και ήγόρασαν τό φύλλον, μη εύρόντες αυτό παρὰ τούς έφημεροδωπάλαις και κατηπόλαις. Το τοιοῦτον τιμᾶ πραγματικώς τό έργον μας. ‘Ημείς δέ προς περιουσιέραν ίκανοποίησιν του δημοσίου προσεχώς σκοπεύομεν νά φέρωμεν πολλὰς μεταρρυθμίσεις. ‘Η εικὼν του έξωφύλλου θά καταργηθῆ και αντ’ αυτής θά προστεθῆ ύλη. Θά προστεθῆ δέ και έξωφύλλον καλλιτεχνικόν, επί του όποιου θά δημοσιεύονται διάφοροι ειδοποιήσεις. Οι νέοι συνδρομηταί μας, οι προσληρόνοντες μίαν έντησίαν συνδρομήν, θά έχωσι τό δικαίωμα νά δημοσιεύσωσι δύο ειδοποιήσεις.

ΔΙΑΦΟΡΑ

‘Οχι ή τετριμμένη. ‘Ενας ‘Αγγλος επανειστάθη κατά της μεθόδου με την όποιαν φντεύομεν τὰ δωροφόρα δένδρα. ‘Εως τόρα διά νά φντεύσωμεν ένα δένδρον, εκάπτομεν μιὰ τρύπα μεγάλη εις πλάτος και βάθος, την αφήναμεν νά αερίζεται, και εις τό βάθος της ερριπιόμεν χῶμα θρεπτικόν· κατόπιν άπλόναμεν εις την επιφάνειαν του ιδιαιτέρου αυτού χῶματος τās ρίζας του φυτού, έγείμιζομεν τὰ διαστήματα των ριζῶν με χῶμα λεπτόν, τό όποιον επατούσομεν όλίγον διά νά γίνῃ πηκτόν και ύστερα όλην την λοιπήν φρονίδα την αφήναμεν εις την βροχήν. ‘Ο ‘Αγγλος αυτός, ό όποιος λέγεται Πίκεριγκ, ισχυρίζεται ότι είναι περιττή όλη αυτή ή φασαρία.

‘Απλούστατον εκάπτομεν μιαν μικράν τρύπαν, συμμαζεύομεν και διπλώνομεν τās ρίζας εις σχήμα σφαιριδίου και τās τοποθε-

τούμεν εις αυτήν στερεώνομεν τον κορμόν όπως χῶνομεν ένα πάσσαλον εις την γην, οκεπάζομεν τās ρίζας με χῶμα τυχαῶν και... τελειώνει

‘Ο ‘Εγγλέζος τό άπέδειξε πειραματικώς, τόρα μένει νά μās πείση αν τό σύστημα αυτό εφαρμόζεται και εις έδαφος φύσεως διαφόρου του ιδιαικού του.

Δύο χιλιάδες κανόνια ορίπτοντα χιλιάς βολάς κατά δευτεροέλεπτον και εκ σφενδονίζοντα εκατόν χιλιάδας τόννων γης εις χιλία έτη θά εξεκένοσαν την γην επάνω του ήλιου.

‘Ινα μετρήσωσι τό βάρος της γης οι 87,000 θεαταί του Κολοσαίου μετρώντες εκαστος, εκατόν τόννων κατά λεπτόν, άρχίζοντες δε από τό έτος 69 π. χ. θά είχαν μόλις κατορθώσει τό 1730000 της εργασίας των.

‘Εάν τό έν δισεκατομμύριον πεντακόσια χιλιάδες κάτοικοι της γης ήρχιζαν ύπό τās ίδίας συνθήκας τό αυτό μέτρημα από κτίσεως κόσμου (4004 π.χ) θά τούς έχρειάζετο δέκα τρεις φορές ο αυτός χρόνος διά νά τελειώσωσιν.

‘Η γῆ ζυγίζει 78 φορές όσον ή σελήνη, 52, 5 όσον ή Εύρώπη, 11,5 όσον ή ‘Ασία, 17,90 όσον ή ‘Αφρική, 13,7 όσον ή ‘Αμερική.

‘Ινα εκφορτωθῆ ή γῆ επί του ήλιου πρέπει νά ριφθῶσιν εις τό διάστημα έν εκατομμύριον σιδηροδρομικαί γραμμαι έφ’ όν νά ταξειδέουσι, έν εκατομμύριον σιδηροδρομικοί σιρμοί εκ 10,000 βαγονίων εκαστον, νά φορτωθῆ εκατον βαγονίων με τό βάρος ενός θωρηκτου, νά αναχωρηθῆ δέ τό εκατομμύριον τούτο των σιρμῶν κάθε ώρα από του έτους 2706 π.Χ. μέχρι 1908.

‘Εάν υποτεθῆ ότι ο Σείριος έχει πυκνότητα όσον και ή γῆ τό βάρος αυτού θά ήτο 76,275 διτάκις εκατομμύρια χιλιόγραμμα.

Μία ιδέα. Τώρα έχάτως από τὰ παλιόχαρτα μās Βιβλιοθήκης των Παρισίων ξαναειδε τό φῶς ένα έγγραφον, αό όποιον περιέχει τās περί Βουλευτικής άποζημιώσεως ιδέας ενός μέλους της Γαλλικής ‘Εθνοσυνελεύσεως.

‘Επι τέλους, βοέ αδελφέ, έλεγε ο Μπαρμπά Ντιουσέον (αυτό ήτο τό όνομα του μέλους αυτού) τι είναι 18 φράγκα τὰ όποία πληρώνει τό ‘Εθνος εις τούς αντιπροσώπους του, την ήμεραν, διά νά περιφουρήσουν την άνεξαρτησίαν του» ‘Αξίζει τον κόπον νά γογγύξη ο κόσμος και νά τό συζητη ή ‘Εθνοσυνέλευσις; κάθε άτομον θά δώση 10 λεπτά διά νά αντιπροσωπευθῆ. ‘Υστερα, τό κάτω κάτω της γραφής δεν πρέπει δά! και νά νομίσουν ότι τό βουλευτηληκι είναι κατι τιεύχριστον. ‘Ας γίνουν Βουλευταί νά τούς δείξω τούς άθλιους πόσα άπίδια βάζει ο σάκκος. ‘Αμ’ τί;... Εύτυχώς μόνον οι κακόβουλοι θέλουν νά μās εξευτελίουν.»

Είς την ‘Οθωμανικήν Βουλήν εύτυχώς επεκρατεί λιτότης, και οι Βουλευταί μας έχουν συνειδησην, ότι δεν αξίζουν και για τόσα που πέρονν, χωρίς νά δίδουν τίποτε ουτε υλικόν, ουτε ήθικόν, ουτε πνευματικόν...

ΑΙΝΙΓΜΑ ΑΡ. 5.

Με έν γράμμα του ‘Αλφαβήτου και με μιαν νήσον του Αιγαίου θά σχηματίσης τρισύλλαβον κύριον όνομα. Μαύρο μάτι.

ΑΡ. 6.

‘Εκατομμύρια ανθρώπων με λατρεύει, είμαι υπεράνω όλων. ‘Εάν αφαιρέση: τὰ δύο μου πρώτα γράμματα με καθιστᾶς κατι τό όποιον υπερέχει πάλιν πολλῶν, περιφέρεται δέ ανά την οικουμένην ένῶ είναι άφυχον.

ΦΩΝΗΝΤΟΛΕΙΠΟΝ ΑΡ. 7.

... κ . σ τ ς . . . ν . . ν . . . ν π ρ . κ τ . κ . τ . τ ς

ΛΥΣΕΙΣ ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΛΛΕΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟΥ
Το φωνηεντόλειπον και το αινιγμα μας υπ’ αριθ. 3 και 4 ελυσαν ούτως: Αινιγμα: Τάφος=Φῶς. Φωνηεντόλειπον=‘Η

βασιλεία των ούρανων βιάζεται και βιασται βιάζονται αυτήν. Οι εξής: Αγκωνιάτης, Γεωρ. Μανρομιάτης, Χαρίλαος Παλαχώσιος, Ε. Τ. Μικιλιάδης Χορηστάκης, Αντώνιος Δαλέρης. Ο Νικολάος Θ. Βούτσεμπεργκ έλθεσ μόνον τό φωρηνητόλειπον.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ι. Λαμ. Πέραν.—'Ανεγνώσαμεν τό διήγημά σας. Δέν είναι βέβαια άξιον νά γίνη ιδιαίτερος λόγος δι' αυτό, είσθε όμως σεις άξιοι. Ο τρόπος που διηγείσθε αποδεικνύει ότι έαν ανεγνώσκετε, πρό πάντων τό ελληνικόν διήγημα, μίαν ήμέραν θά γράψετε πολύ καλά. Λέγομεν ταύτα λαμβάνοντες υπ' όφιν την ήλικίαν σας. Τό διήγημά σας «Δράμα έν θαλάσση», είναι κοινόν, άνυπολόγητοι οι χαλαριήρες, νεκροί και άγροσι. Έκτός τούτου ή φράσις σας δέν έχει πρωτοτυπίαν και δίδει εις τόν αναγνώσκοντα την έπύουαν ότι τό διήγημά σας ήμπορε; νά είναι και μία άτεχνος μετάφρασις έκ του γαλλικού. Έάν τό στείλιτε εις κάμμίαν εφημερίδα θά τό δημοσιεύση μετ' έπαιρων. Στείλατέ μας και άλλα, έχοντες υπ' όφιν ότι όταν είναι καλά θά δημοσιευθούν.

Κον *** Πέραν.—Δέν είναι καιρός νά άνασκαλεύομεν τώρα τοιαύτας υπόθεσεις. Έτοιμάσατε όμως τας πρός τόν κ. Ψ. επιστολάς σας, τας όποιάς θά δημοσιεύσωμεν εις τό μέλλον. Τα πρόσωπα του 'Αδελφάτου (1) όσον και άν δέν είναι της άρεσκείας σας και όσον και άν υποθέσετε ότι χαϊντακόνουν την υπόθεσιν, είμεθα της ιδέας ότι δέν πρέπει νά χρησιμοποιούν ως στόχος ύβρεων. Η ενγένεια και ή γλυκύτης είναι ό καλύτερος τρόπος της καταπολεμήσεως των εναντιοφροούντων. Οι άγαθοί αυτοί άνθρωποι έχουν την ιδέαν ότι ή εργασία των είναι τελεφόρος και διά τούτο πάντοτε είναι επαινετοί. Τώρα άν, όπως λέγετε, ή ήμεστέρα μερίς των δημοικιστών άπέστρεψεν άπ' αυτούς τό πρόσωπον, τούς κατακρίνει ως διαστρεβλωτάς της γλώσσης, του αισθήματος και της αληθείας, τούτο είναι ένας λόγος, τόν όποτον δύνασθε νά εκθέσετε εις τας πρός τόν κ. Ψ. επιστολάς με τά δέοντα επιχειρήματα. Ο κ. Ψ. τόν όποτον χαϊντακρηζείται ως πραγματικώς μέγαν, ως εξ άρχής κατανοήσαντα τό υπ' αυτού του ίδιου τεθέν ζήτημα, ως νυν απαύωμενον υπό σπειρας άκαλαισθήτων και άπροσοδιούσων ανθρώπων, νά είσθε βέβαιος ότι θά σάς άκούση μετά προσοχής.

Κον Ε. Τ. Καδήκιοι.—'Ελάβομεν την επιστολήν σας και γελοιογραφίαν. Η γελοιογραφία σας καλή, αλλά πρός τό παρόν δέν δυνάμεθα νά δημοσιεύσωμεν έξωθεν έχομένης τοιαύτας. Τόν λόγον θά σάς τόν ήλέγομεν εάν είχητε την καλωσύνην νά διηγήσθε όλίγας στιγμάς από τό γραφεϊόν μας. Είναι άρεκέτα σπουδαίος ό λόγος.

Άνίδα Μαύρην, Πρίγκηπον.— Τό πεζό σας τραγούδι έχει μερικώς γραμμάς, αι όποιαι πραγματικώς μās συνεκίνησαν. Αλλά αι φωτεινάς αιται γραμμαί χάνονται μέσα εις ένα λαβύρινθον άτεχνίας, εις ένα λαβύρινθον εικόνων άλληλοσυγχρονούμενων. Έξάίρεσιν ποιεί ή εικόν του άνατέλλοντος ήλιου: ό ήλιος σαν πατέρασ θαρρείς, κάθηζε στην κορυφή του 'Ασιου και άπ' εκεί έξοργε τή χροσή ματιά του στίς άνηλές κορφές των δένδρων που φρίσσουν. Και προσθέτετε άμέσως τόσα ώραία λόγια περί των περίξ ήμών, αλλά τά λόγια αυτά τά θαλάσσοποιείτε διά των εξής, τά όποια έχοχονται εις αντίφασιν με την άρχήν του πεζού σας ποιήματος.: "Όλα τριγύρω είναι οκοτεινά, ως ή ψυχή μου. Οι οικίς των δένδρων είναι μαύρες και άπαισιες,, έχουν τι τό τερατώδες, ως τό χρώμα του ούρανου που άπλώνεται άπ' άκρον εις άκρον. Η τέχνη άπατείε μακρόν έξάσκησην, κόπον και προσοχήν. Και τά τρία αυτά δέν δεικνύει ότι τά κατέχει τό πεζό σας τραγούδι. Στείλατέ μας και άλλα.

Κον Ε. Ε. Πέραν.— Εις την ερώτησίν μας: Ποίος είναι ό καλλίτερος των 'Ελλήνων διηγηματογράφων, δύναται νά άπαντήση όποιοσδήποτε. Έστω και με αυτό μόνον τό όνομα του συγγραφέως. Κατόπιν θά εξάξωμεν τό συμπέρασμα.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ έν Ταταούλοις, έν όδω Σακά, παρά τόν 'Αγιον 'Αθανάσιον, οικία δώροφος, με θανμασίαν θεαν και έξοχικωτάτη, περιλαμβάνουσα αυλήν, φρεάρι και εις τόν άνω όροφον δύο ευρύχωρα δωμάτια. Έχει δύο χονδρούς τοίχους της πυρκαϊάς έκ λίθων. Πρό αυτής θά διέρχεται ή γραμμή των τροχιοδρομών, της όποιάς ή κατασκευή ήρξαστο ήδη. Τιμή αυτής 80 όθωμανικαί λίραι Διά πλείονας πληροφορίας άπευθυντέον εις τά γραφεΐα του «'Επικαίρου».

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΠΑΝΤΟΥ ΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΔΕΥΚΩΜΑ ΚΙΜΩΝΟΣ ΜΠΕΛΛΑ Τό μόνον 'Ελληνικόν Έξεδόθησαν: Πόνος ψυχής (νυκτωδιά). Αποχαιρετισμός, (ήσσμα). Χορός Σουλφιδων, (βάλς). Έμβασίριον 'Ολυμπιακών Αγώνων. Capriccio per Pianoforte. Charlotta, (πόλκα). Μουσικόν Περιοδικόν Περιλαμβάνον έργα ενός και του αυτού όμογενοϋς καλλιτέχνου.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΑΡΗΤΙΑΝΝΗ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

22 — Γιουκσέκ Καλδιρίμ, — 22.

Παντός είδους βιβλία νέα και μεταχειρισμένα βιβλία σπάνια έξηρηλημένα, δυσεύρετα κ.τ.λ.— Προμήθεια οιουδήποτε βιβλίον επί παραγγελία και έντός όλίγων ήμερών.— Άγορά βιβλίον διαφόρων νέων ή μεταχειρισμένων καθώς και όλοκλήρον βιβλιοθηκών.— Έγγραφή συνδρομητών εις όλα τά 'Ελληνικά περιοδικά.— Έργασία τυπολιθογραφικαί και βιβλιοδετικαί, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΟΛΟΙ εις την αποθήκην γαιανθράκων ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ Ν. ΛΙΑΡΟΥ, έν Ούν-Κατάν, Τουφεκχανέ, αριθμ. 49.

Έυδοται και βιβλιοσώζαι όρα εις το Φωτοειγχογραφεί 540 Τευέ έναντι της μέχης Τευτορίας Φωτοειγχογραφία χρωματιστά και μαύρα Έργασία τυποεπιτη Τυπαί συμμαγαβατικαί. Ο. Βασιλιάδης